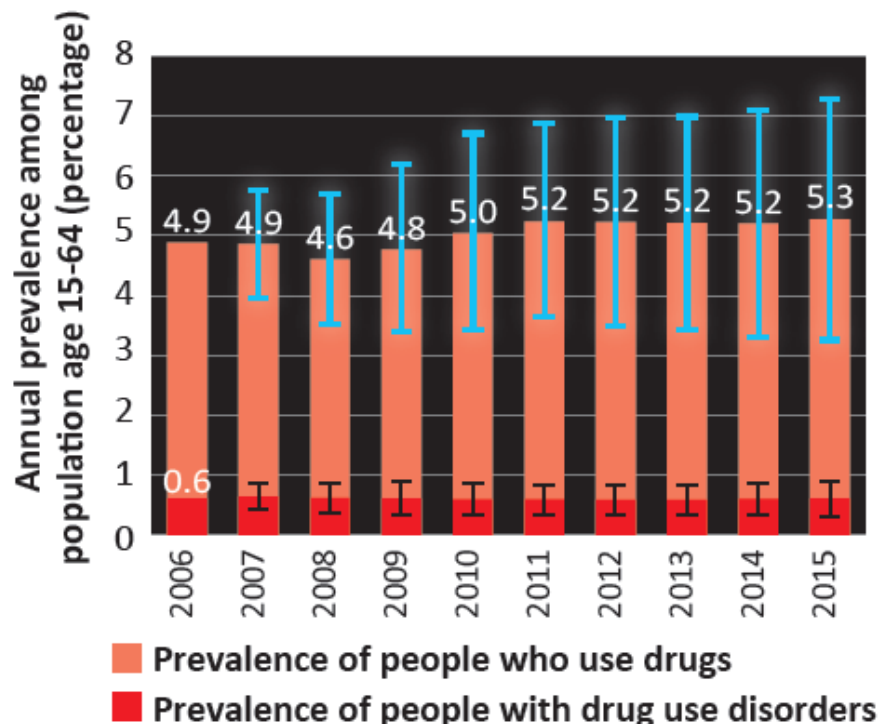
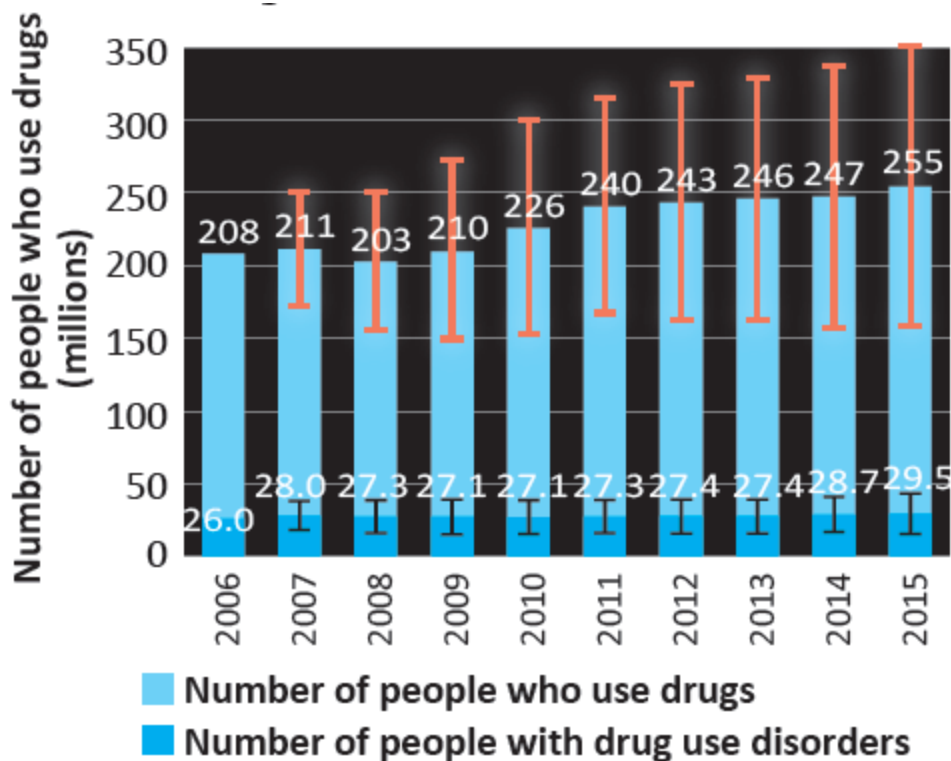

Wykład:

Rynek narkotyków

Trendy w używaniu narkotyków – świat, 2006-2015

W 2015 r. ok. **255 mln ludzi** w wieku 15-64 używało narkotyków [5,3% populacji]; w ciągu ostatniego roku liczba ta wzrosła o 8 mln.

29,5 mln użytkowników narkotyków jest uzależnionych lub ma poważne problemy zdrowotne.

Używanie narkotyków na świecie 2013 – odsetek populacji w wieku 15-64 i liczby bezwzględne

	Percentage of population that has used the drug		Number of users (thousands)	
	low	high	low	high
Cannabis	2.7	4.9	128,480	232,070
Opioids	0.6	0.8	27,990	37,560
Opiates	0.3	0.4	12,920	20,460
Cocaine	0.3	0.4	13,800	20,730
Amphetamines	0.3	1.1	13,870	53,870
“Ecstasy”	0.2	0.6	9,340	28,390
All illicit drug use	3.4	7.0	162,000	329,000

Źródło: UNODC, World Drug Report 2014 i 2015.

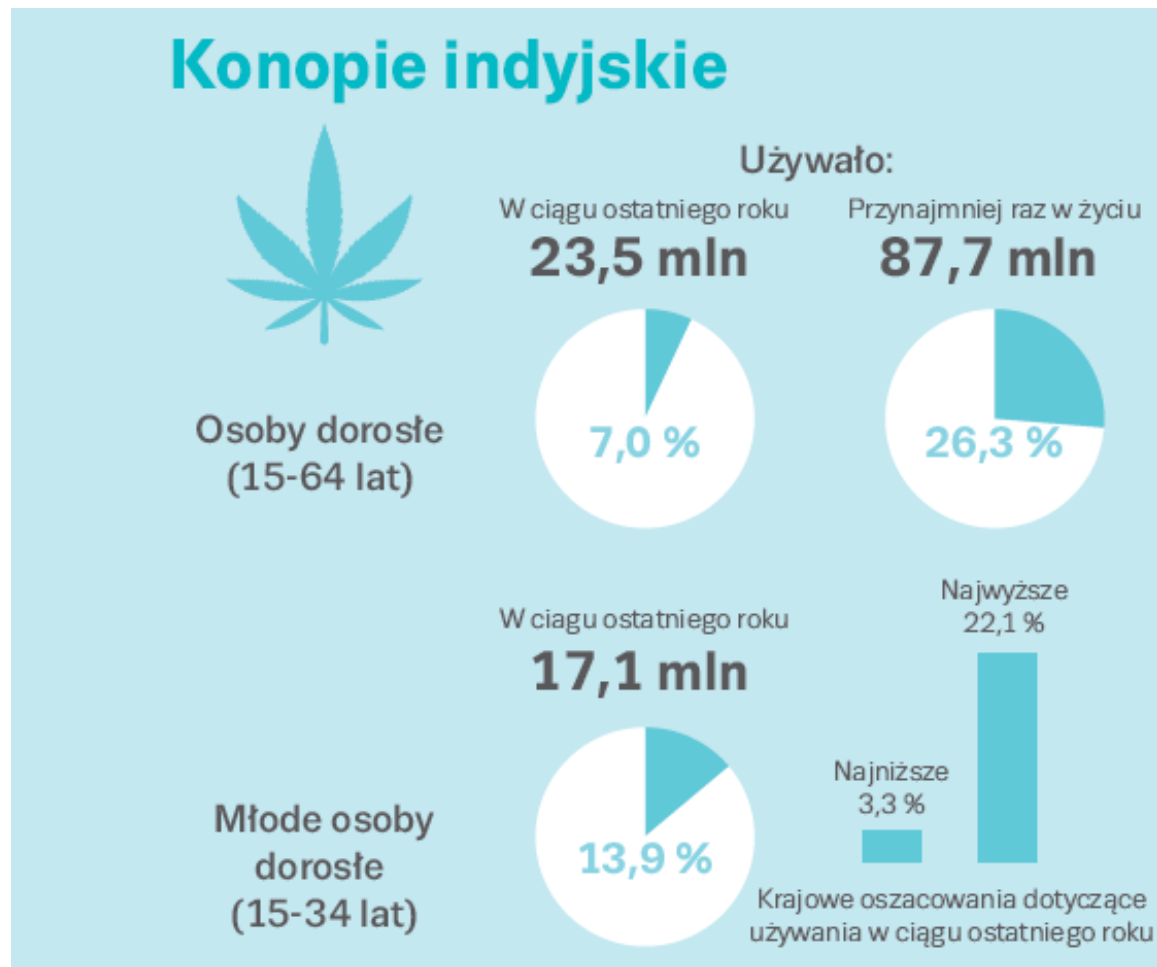
Wskaźniki używania konopi indyjskich w różnych krajach

Kraj	Szacunkowe wskaźniki używania			
	Rok przeprowadzenia sondażu	Ogólna populacja		Młodzież szkolna
		W ciągu całego życia, osoby dorosłe (15-64)	W ciągu ostatnich 12 miesięcy, młode osoby dorosłe (15-34)	W ciągu całego życia, uczniowie (15-16)
		%	%	%
Belgia ⁽¹⁾	2013	15	10,1	17
Bułgaria	2012	7,5	8,3	27
Czechy	2015	29,5	18,8	37
Dania	2013	35,6	17,6	12
Niemcy ⁽²⁾	2015	27,2	13,3	19
Estonia	2008	–	13,6	25
Irlandia	2015	27,9	13,8	19
Grecja	–	–	–	9
Hiszpania	2015	31,5	17,1	27
Francja	2014	40,9	22,1	31
Chorwacja	2015	19,4	16,0	21
Włochy	2014	31,9	19,0	27
Cypr	2016	12,1	4,3	7
Łotwa	2015	9,8	10,0	17
Litwa	2012	10,5	5,1	18
Luksemburg	–	–	–	–
Węgry ⁽³⁾	2015	7,4	3,5	13
Malta	2013	4,3	–	13
Holandia	2015	25,6	16,1	22
Austria	2015	23,6	14,1	20
Polska	2014	16,2	9,8	24
Portugalia	2012	9,4	5,1	15
Rumunia	2013	4,6	3,3	8
Słowenia	2012	15,8	10,3	25
Słowacja	2015	15,8	9,3	26
Finlandia	2014	21,7	13,5	8
Szwecja ^(4,5)	2015	14,7	7,3	7
Wielka Brytania ^(2,4)	2015	29,4	11,3	19
Turcja	2011	0,7	0,4	–
Norwegia ⁽⁶⁾	2015	20,9	8,6	7
Unia Europejska	–	26,3	13,9	–

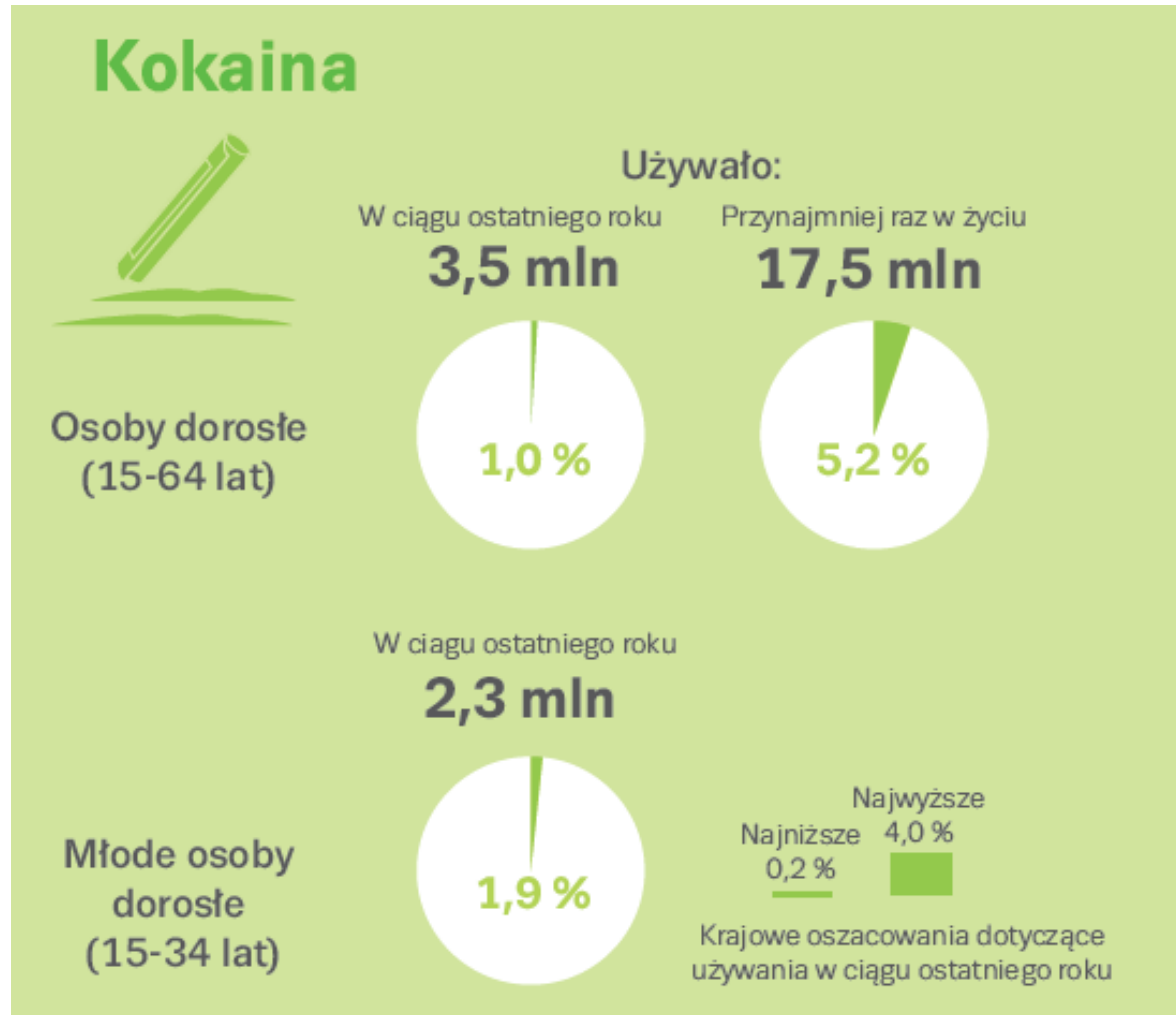
Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2017.

Popyt na konopie indyjskie w Europie

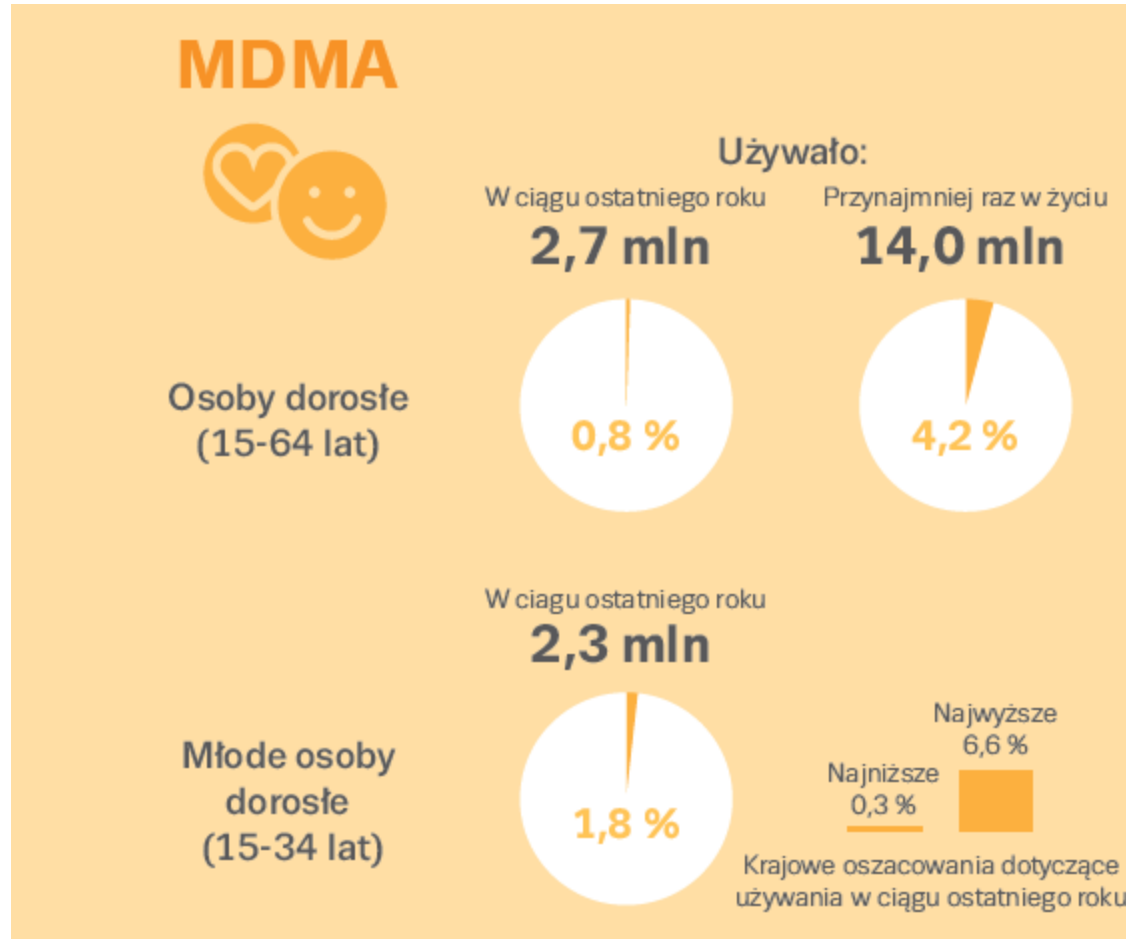
Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2017.

Popyt na kokainę w Europie

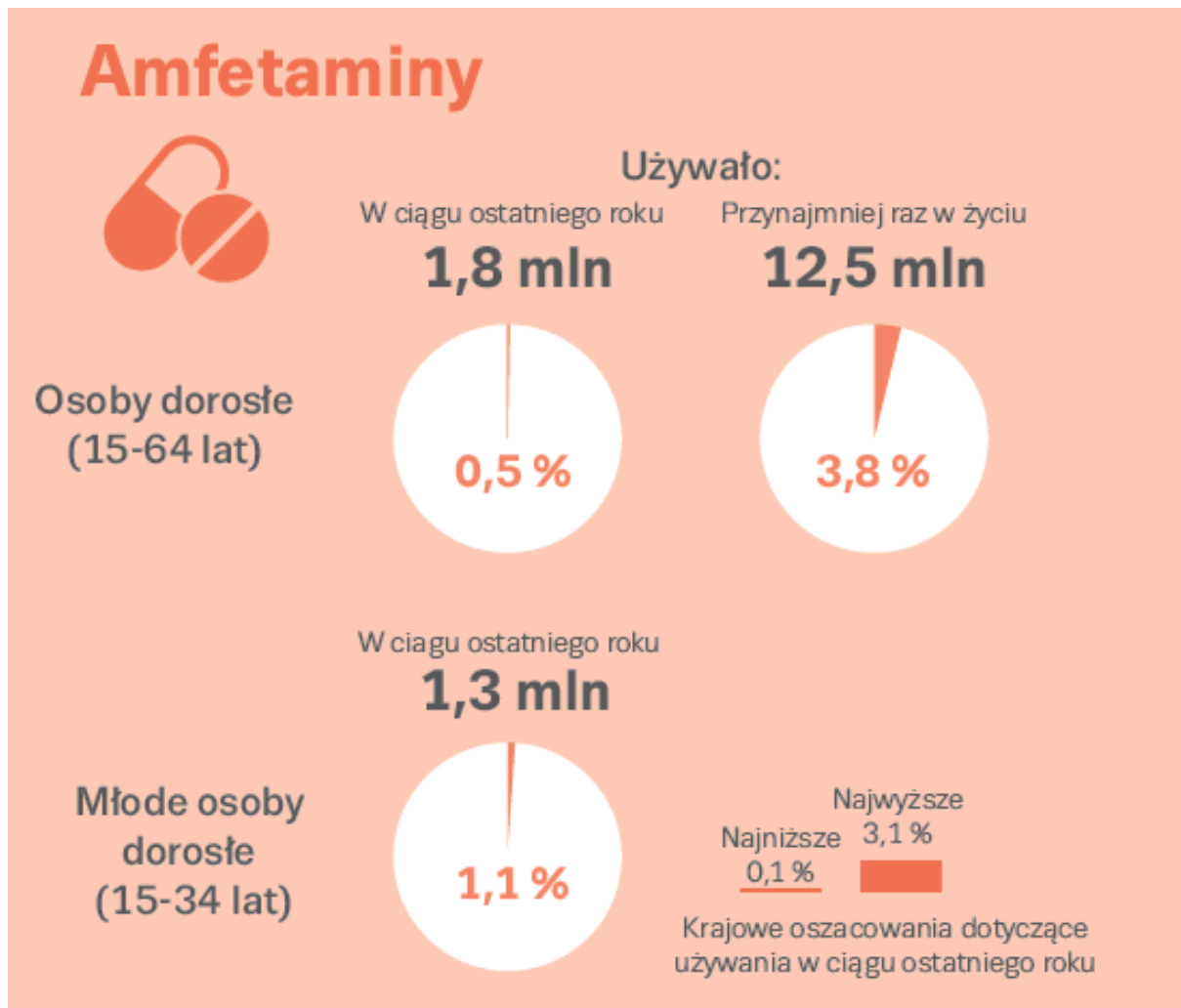
Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2017.

Popyt na MDMA (*ecstasy*) w Europie

Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2017.

Popyt na amfetaminy w Europie

Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2017.

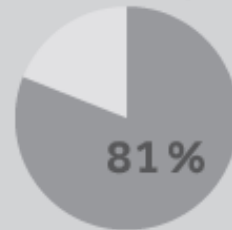
Popyt na opioidy (m.in. morfinę i heroinę) w Europie

Opioidy

Osoby
wysoko ryzykownie
używające opioidów
1,3 mln

Przedawkowania
ze skutkiem
śmiertelnym

Opioidy wykrywa się w
81 % przypadków
przedawkowania ze
skutkiem śmiertelnym

Zgłoszenia na leczenie uzależnienia

Główny narkotyk dotyczący
około 38 % wszystkich
wniosków o leczenie
uzależnienia od narkotyków w
Unii Europejskiej

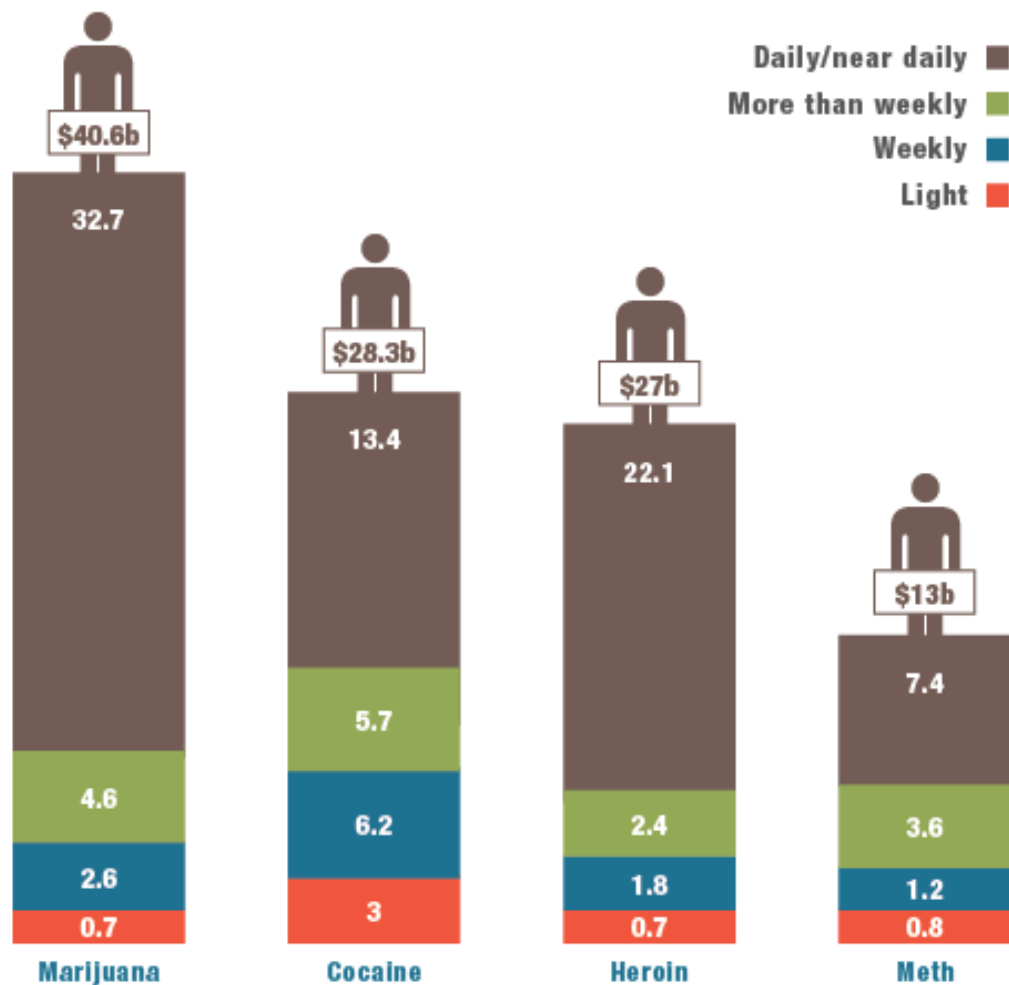

W 2015 r. **630 000**
osób używających opioidów
otrzymało leczenie
substytucyjne

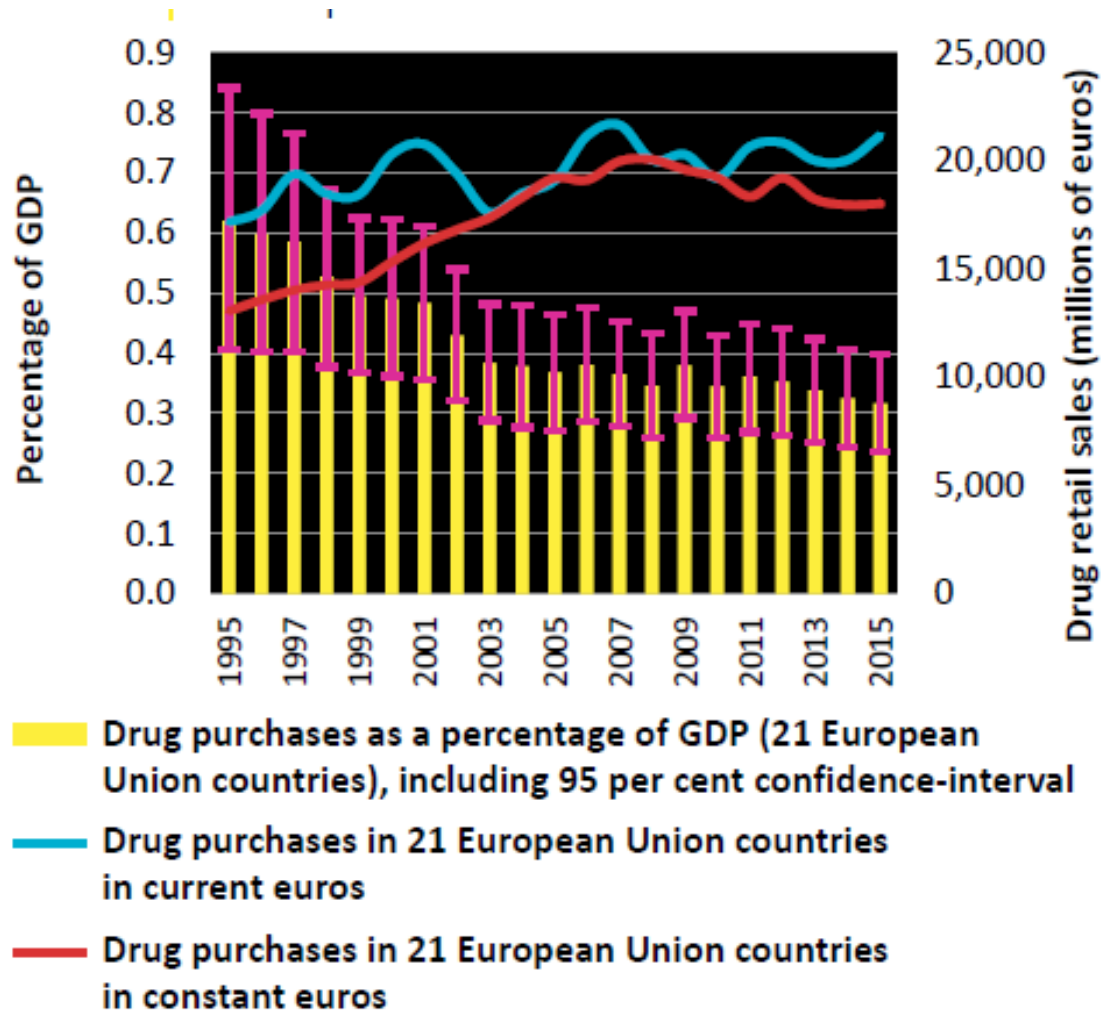
Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2017.

Wydatki nabywców 4 najpopularniejszych narkotyków w USA, 2010

W USA w 2010 r. łączne wydatki na marihuanę, kokainę, heroinę i metamfetaminę wyniosły **101 mld USD**.

Wydatki gospodarstw domowych na narkotyki w 21 krajach europejskich , 1995-2015

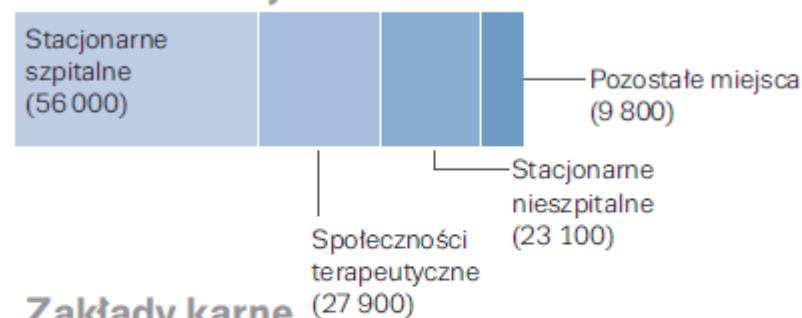
Źródło: UNODC, World Drug Report 2017.

Liczba osób leczonych z uzależnienia od narkotyków w Europie w 2015 r.

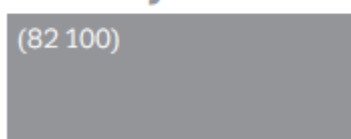
Leczenie ambulatoryjne

Leczenie stacjonarne

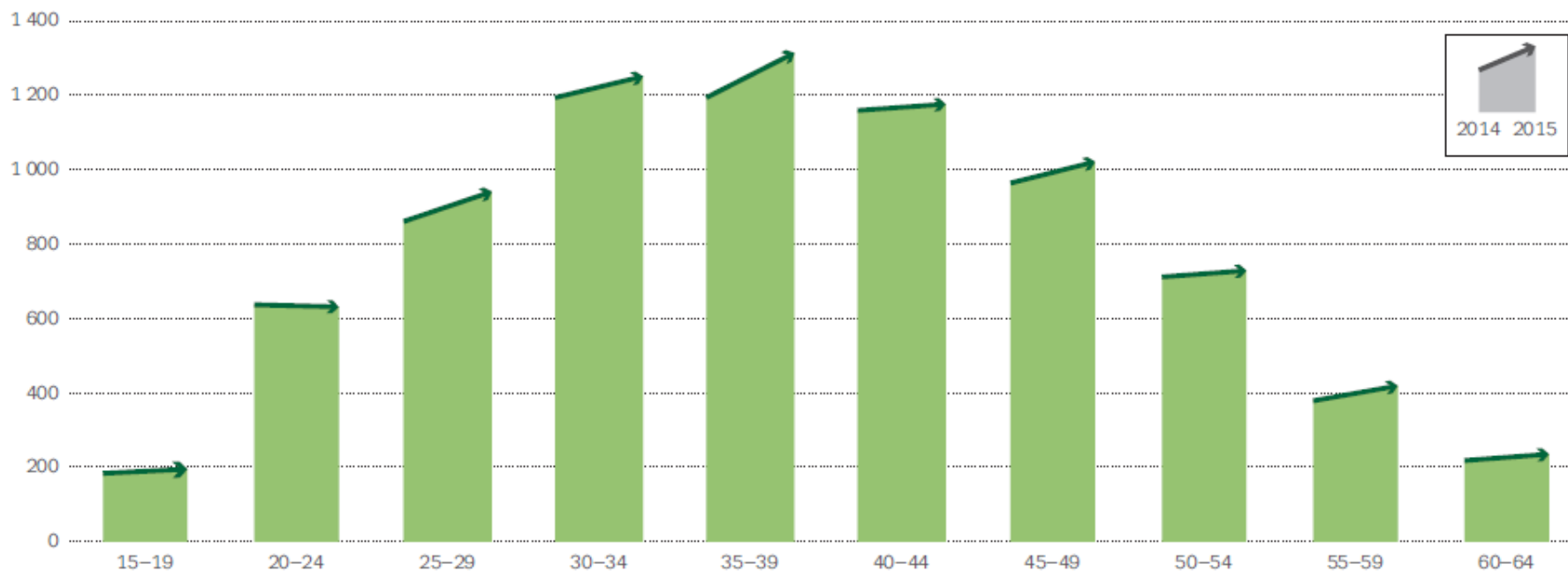

Zakłady karne

Liczba zgonów spowodowanych narkotykami w Europie w 2014 i 2015 r.

Liczba zgonów

Szacuje się, że w 2015 r. na terenie Unii Europejskiej doszło do co najmniej 7 585 przypadków przedawkowania narkotyków ze skutkiem śmiertelnym, w które zaangażowany był przynajmniej jeden niedozwolony środek odurzający. Liczba ta wzrasta do szacunkowego poziomu 8 441 zgonów przy uwzględnieniu Norwegii i Turcji, co stanowi wzrost o 6% z poziomu 7 950 zweryfikowanego na 2014 r. Wzrost odnotowano praktycznie we wszystkich grupach wiekowych

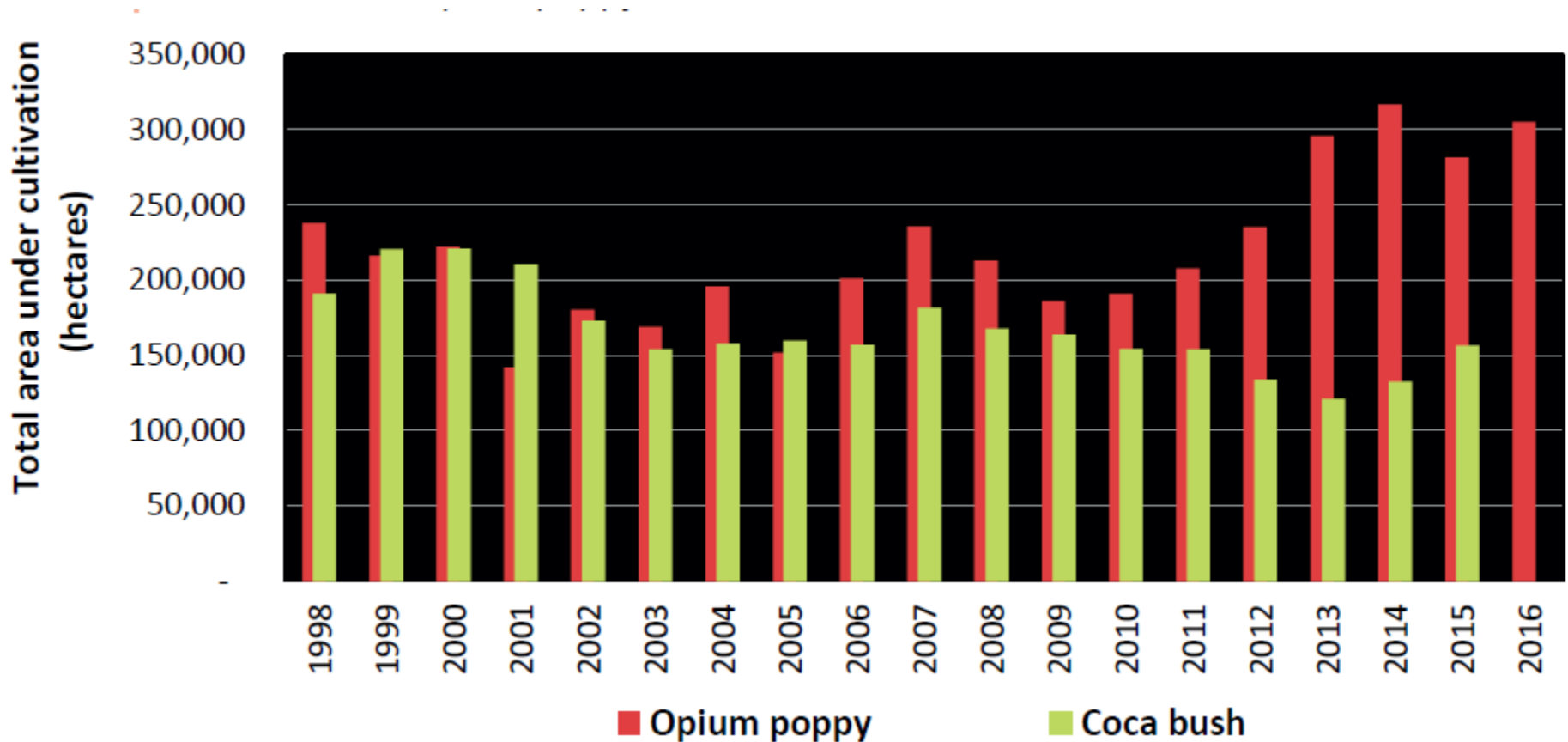
Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2017.

Wartość życia ludzkiego

Thaler i Rosen (1976)	1 000 000 USD
Anderson (1991)	6 100 000 USD
Moore i Viscusi (1988)	7 300 000 USD
Viscusi (2013)	9 100 000 USD
US Transportation Department (2015)	9 400 000 USD

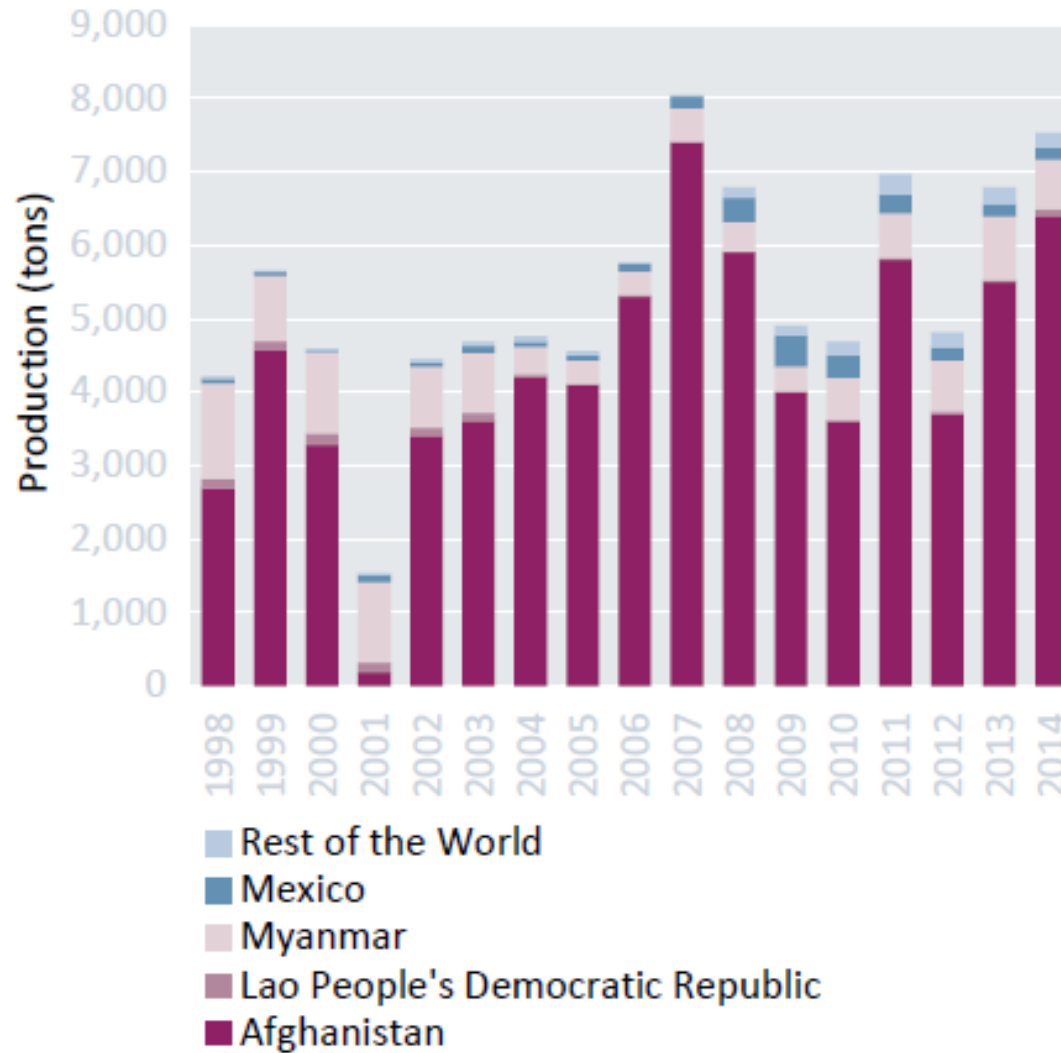
W 2012 r. **95.000 – 226.000 zgonów** związanych z zażywaniem narkotyków.

Obszar zajęty pod uprawę sadzonek opium oraz krzewów koki, 1998 - 2016

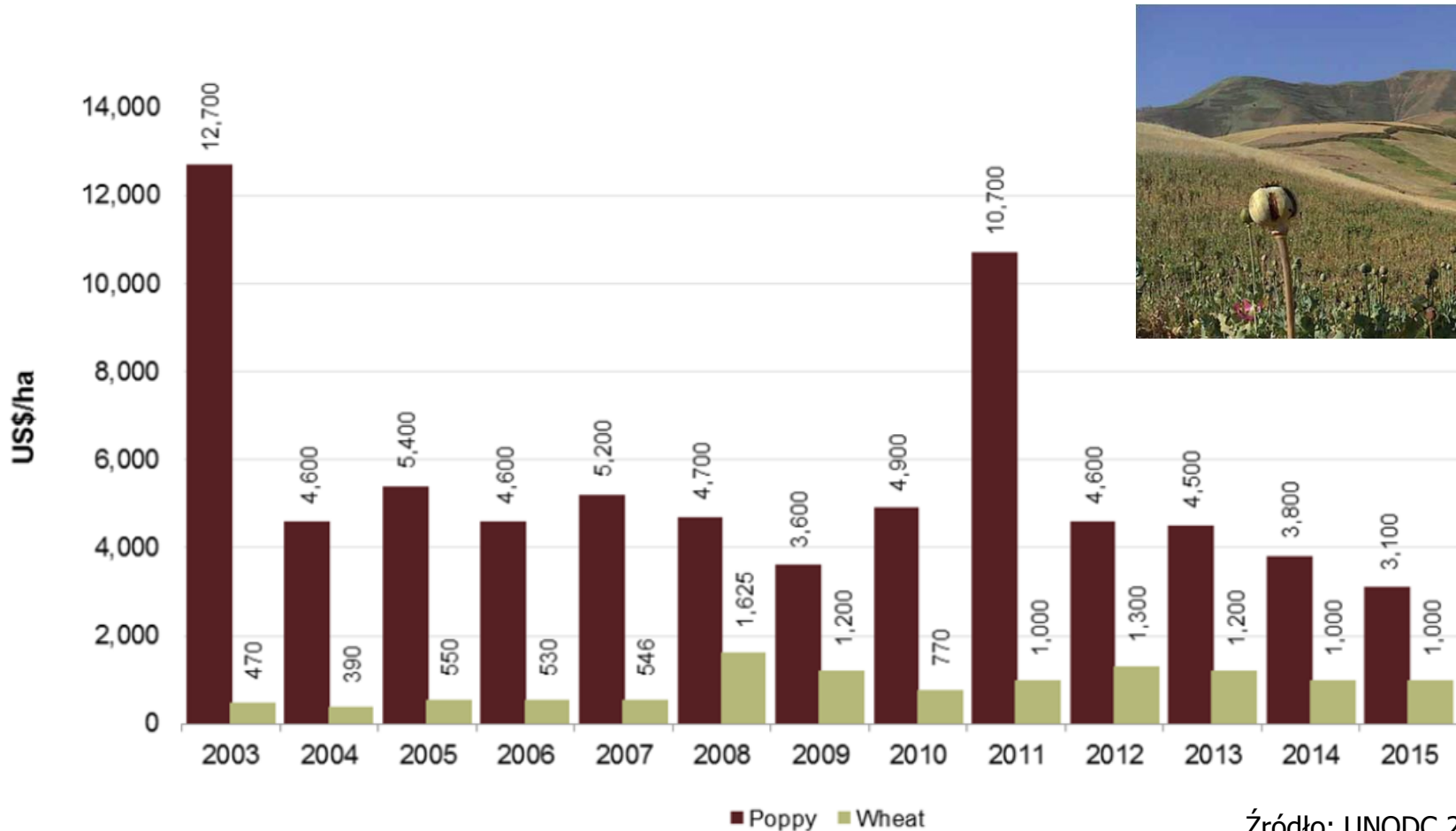
Źródło: UNODC, World Drug Report 2017.

Światowa produkcja opium

Źródło: UNODC, World Drug Report 2015.

Opłacalność produkcji opium w relacji do pszenicy w Afganistanie

Uprawa opium w Afganistanie: **154 tys. ha** (2012) i **209 tys. ha** (2013)
Relacja dochodu brutto (i netto) przy uprawie pszenicy i opium: **1:4 (1:6)**

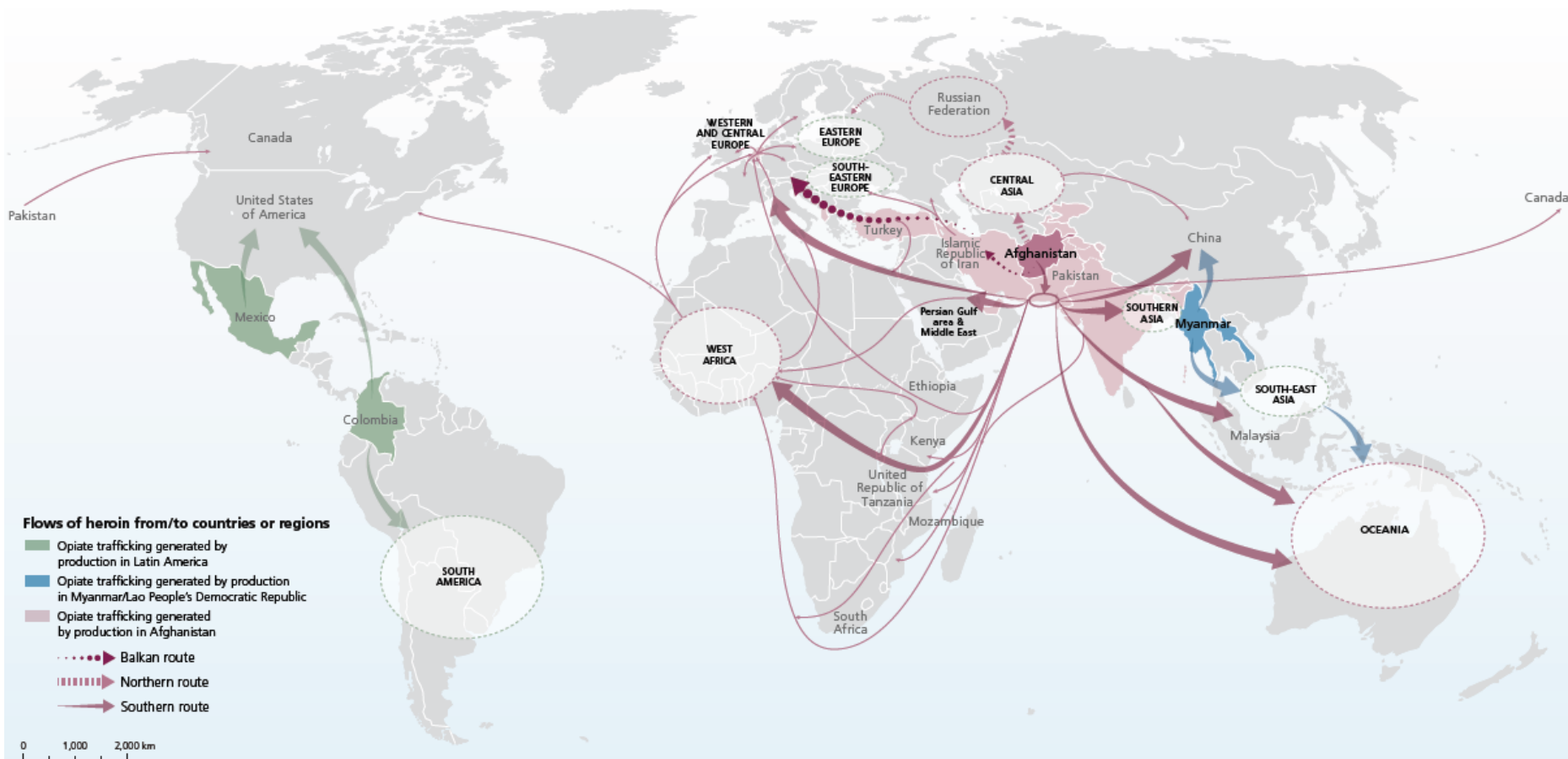
Rola opium w gospodarce Afganistanu

	Gross value US\$ (rounded)	Net value US\$ (rounded)	Net value in relation to GDP
Value of the opiate economy	1.56 billion (1.2-2.2 billion)	1.49 billion (1-2.1 billion)	7.1%
Value of opiates potentially available for export	1.48 billion	1.41 billion	6.7%
Farm-gate value of opium ¹	0.57 billion	-	3%
Value of domestic market	0.08 billion	0.08 billion	0.4 %
Export value of 1 kg of opium ²	720	720	
Export value of 1 kg of morphine/heroin	4,100	3,750	

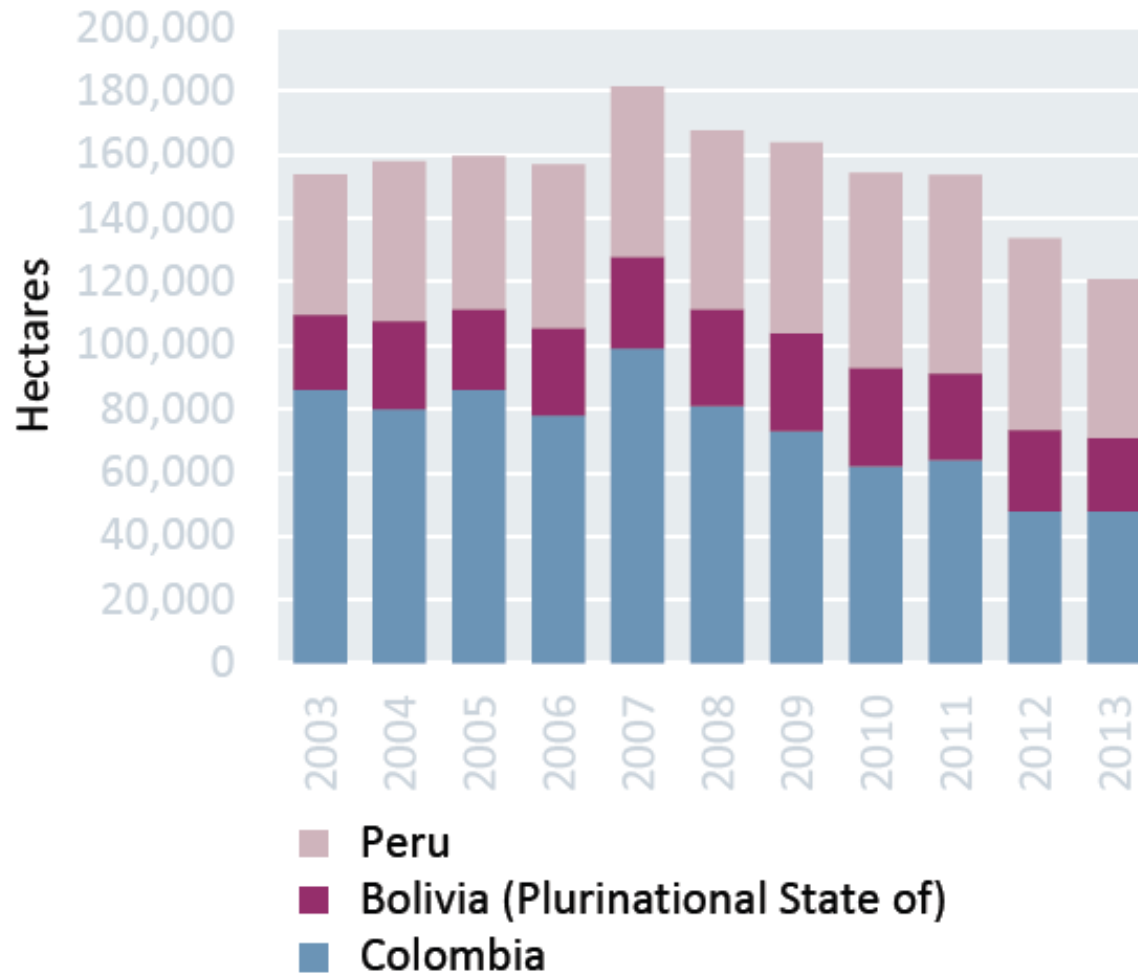
Źródło: UNODC 2015.

Główne szlaki przemytu opiatów

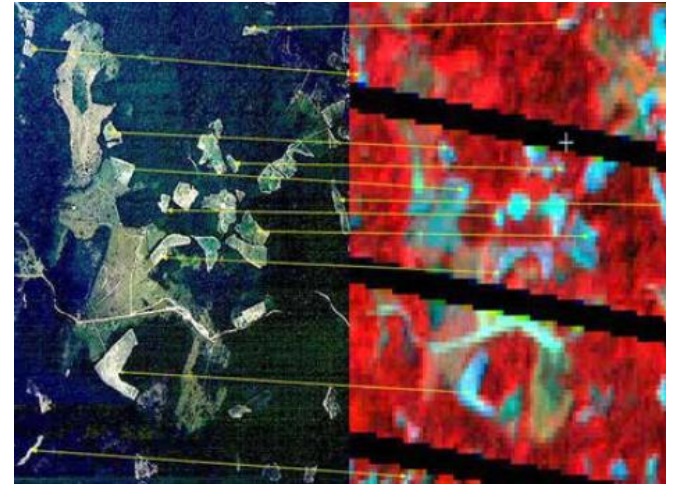
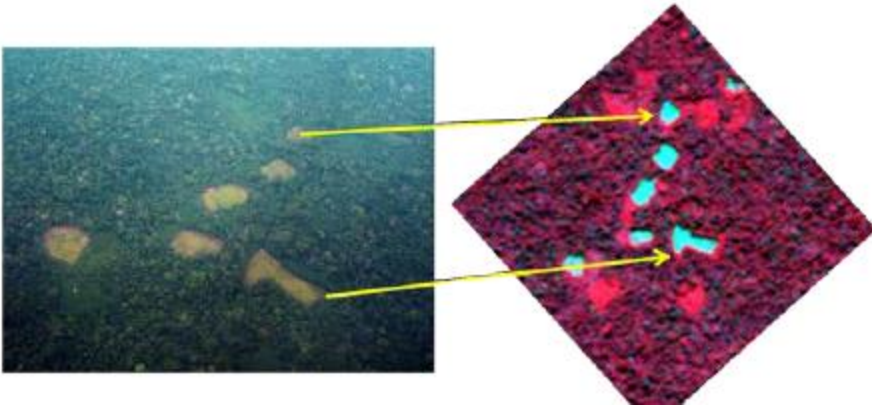

Uprawa krzewów koki

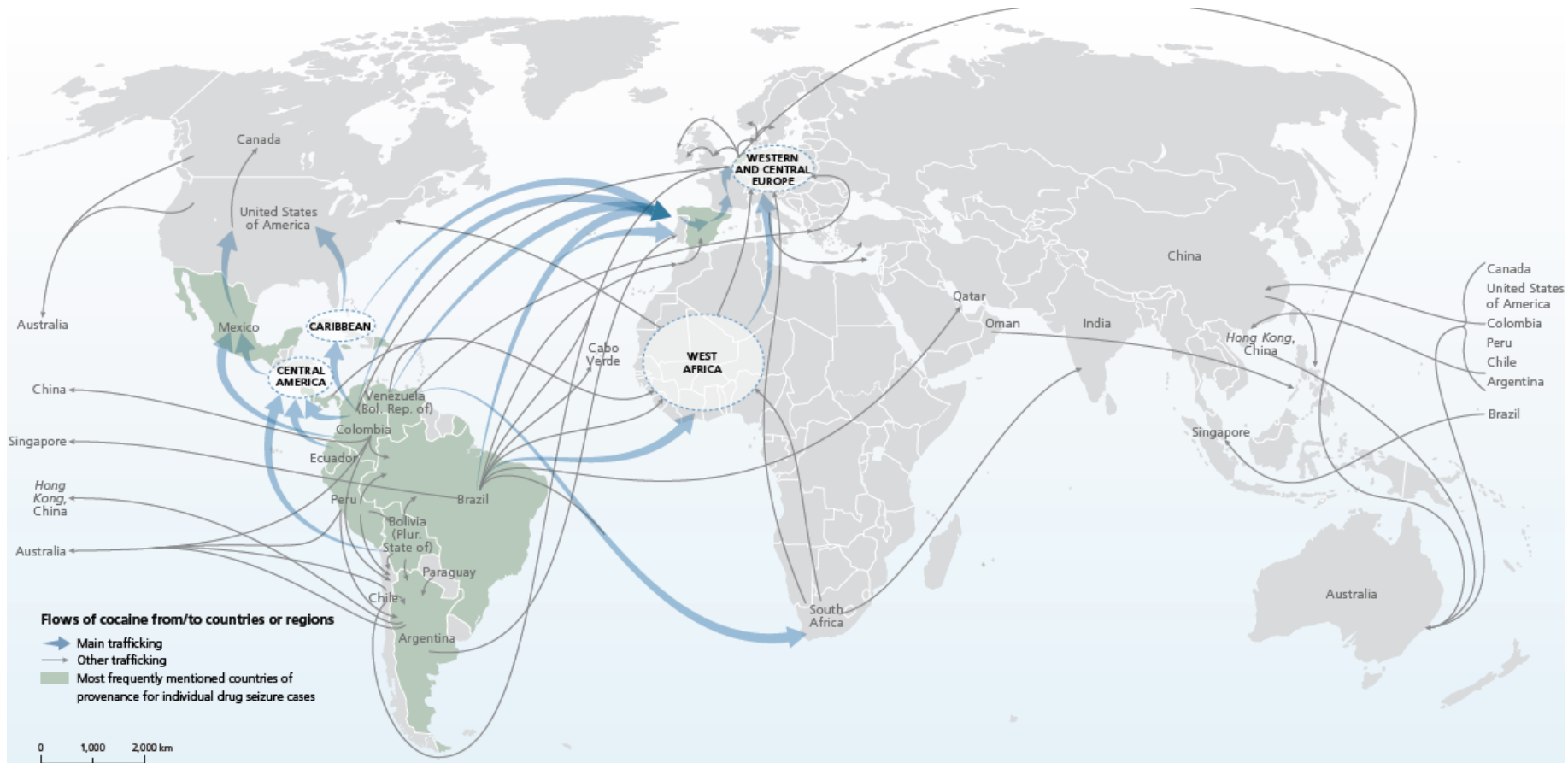
Źródło: UNODC, World Drug Report 2015.

Uprawa koki w Kolumbii

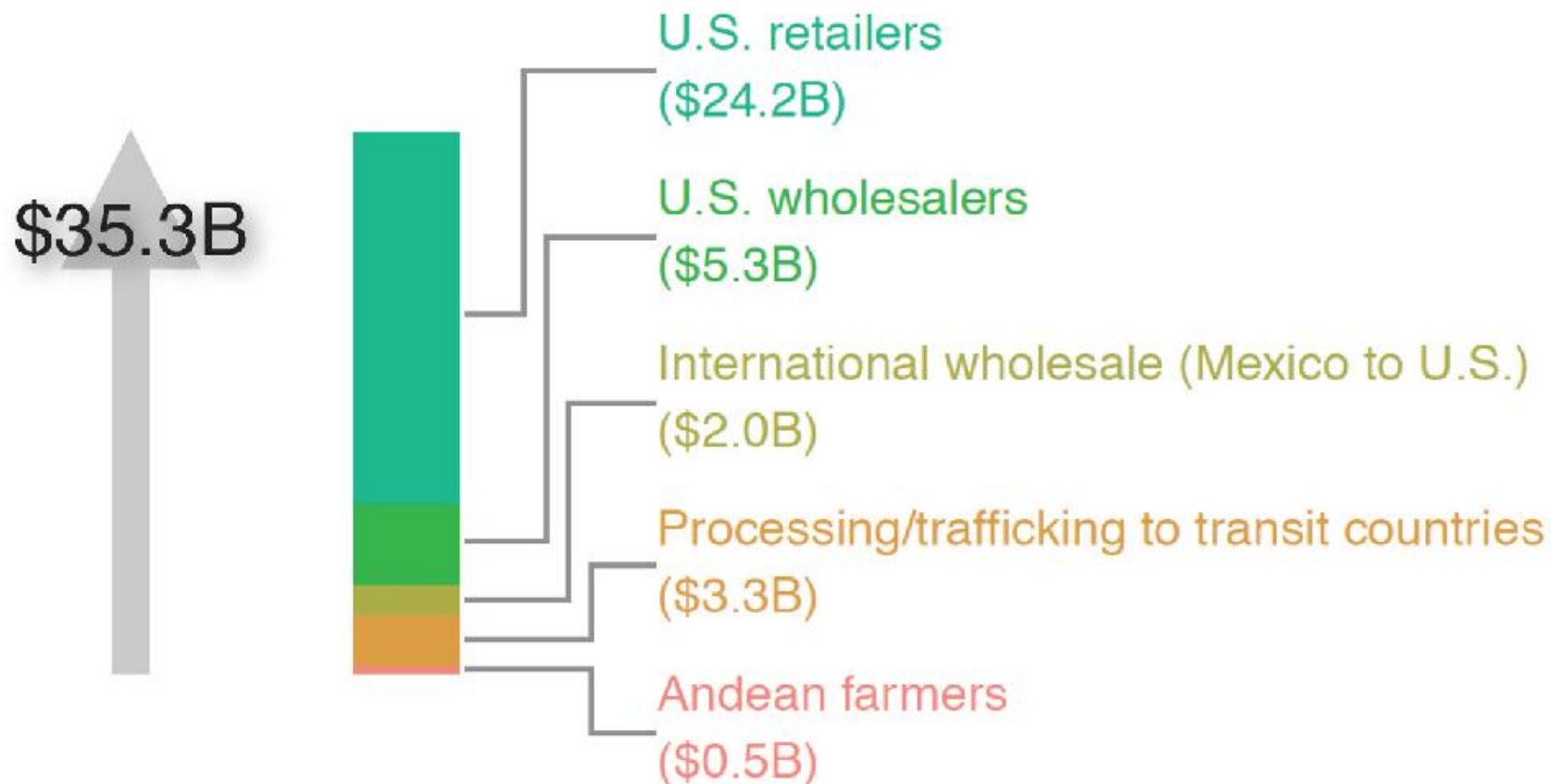
Uprawa koki w Kolumbii: **48 tys. ha** (2013)
Liczba gospodarstw domowych zaangażowanych
w uprawę koki: **62 tys.**

Główne szlaki przemytu kokainy

Źródło: UNODC, World Drug Report 2015.

Dochody w łańcuchu dostaw kokainy do USA

Źródło: *The drug problem in Americas, 2013.*

Przemyt narkotyków – kraje pochodzenia

Most frequently mentioned countries of provenance^a for individual drug seizure cases^b, by drug type (all modes of transportation), 2001-2012

Rank	Cannabis	Cocaine (base, salts and crack)	Heroin	ATS
1	Morocco	Brazil	Afghanistan	Netherlands
2	Afghanistan	Colombia	Pakistan	Lao People's Democratic Republic
3	Jamaica	Argentina	Tajikistan	Germany
4	Netherlands	Dominican Republic	Albania	United Kingdom
5	South Africa	Venezuela (Bolivarian Republic of)	Turkey	Myanmar
6	Paraguay	Peru	Netherlands	Cambodia
7	Ghana	Jamaica	Iran (Islamic Republic of)	Iran (Islamic Republic of)
8	Spain	Bolivia (Plurinational State of)	India	Belgium
9	Nepal	Costa Rica	Thailand	China
10	Albania	Netherlands	Kyrgyzstan	United States
11	Algeria	Ecuador	Belgium	Hong Kong, China
12	Mozambique	Mexico	Bulgaria	Malaysia
13	Pakistan	Panama	Kazakhstan	Bulgaria
14	Honduras	Nigeria	Germany	Poland
15	India	Ghana	Nigeria	France
16	Iran (Islamic Republic of)	Spain	Greece	Denmark
17	Kazakhstan	Guinea	Uzbekistan	Czech Republic
18	Haiti	Chile	Myanmar	Canada
19	United States	Senegal	Spain	Syrian Arab Republic
20	France	Trinidad and Tobago	Hong Kong, China	Lithuania

Ceny marihuany w USA (w USD za 1 g)

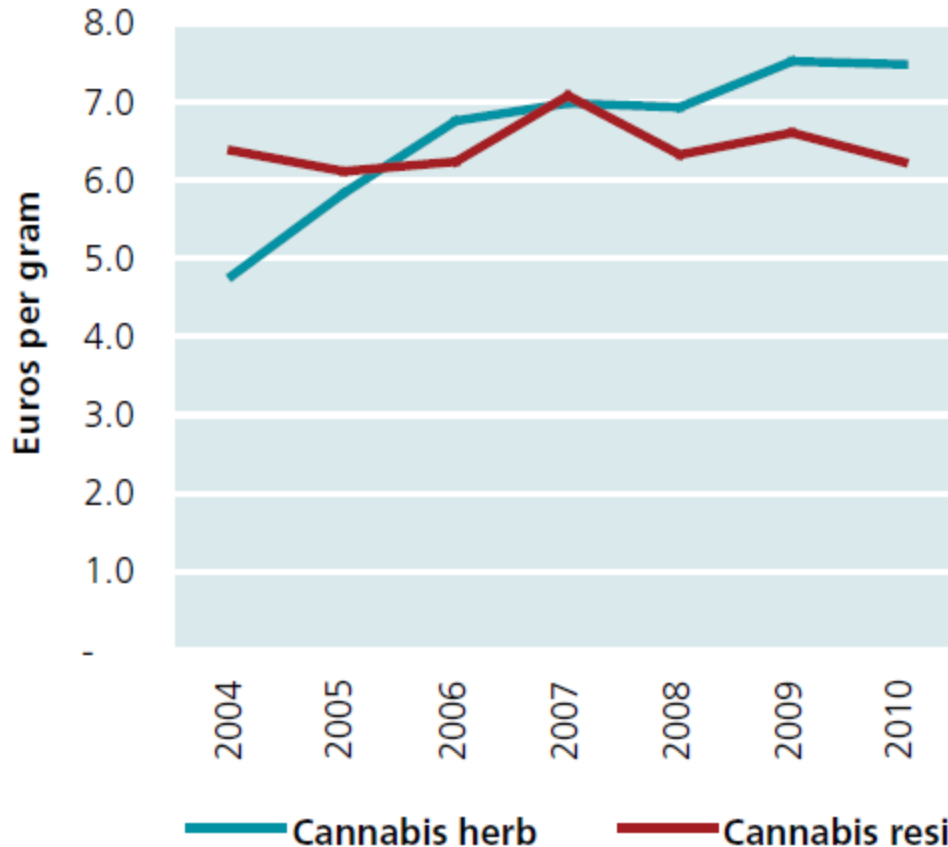
Year	Price per Gram (\$2010)
2000	7.14
2001	6.95
2002	7.48
2003	7.49
2004	7.50
2005	7.16
2006	6.98
2007	7.09
2008	6.72
2009	6.99
2010	7.11

Źródło: RAND Corporation, 2014.

Ceny detaliczne 1 g *cannabis* /w strefie euro/

Fig. 37. Unweighted average of cannabis retail prices (adjusted for inflation) for European countries in the eurozone

1 g u producenta

= 0,10 EUR

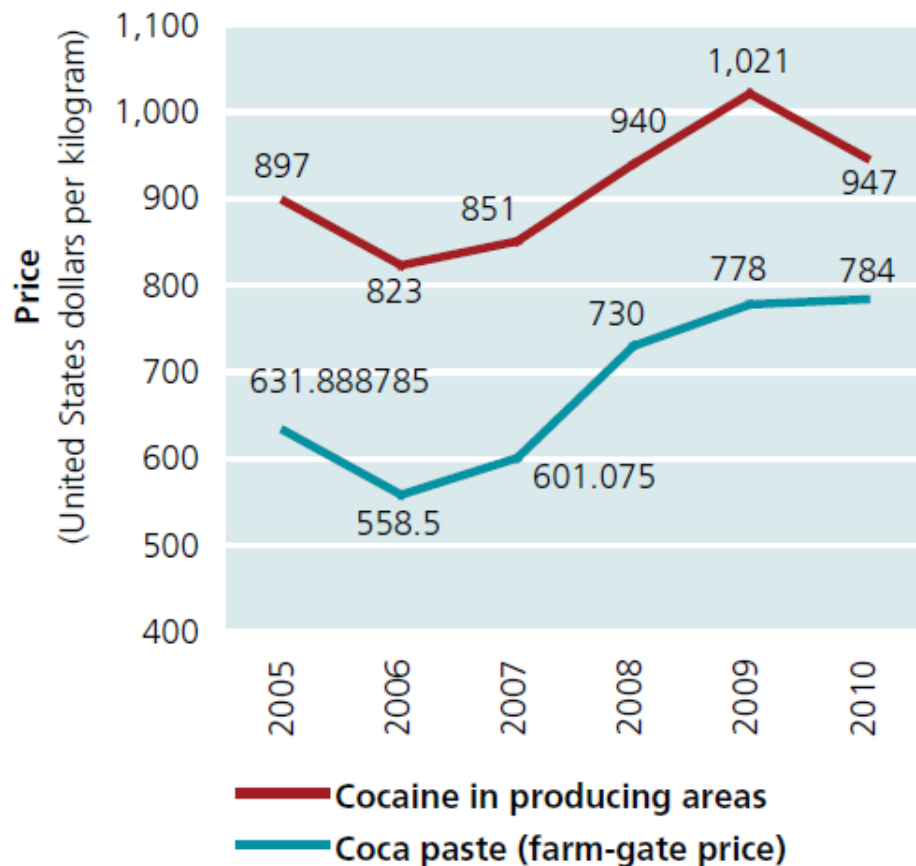
1 g w detalu

= 6 – 7 EUR

Source: UNODC data from the annual report questionnaire (2004-2010); International Monetary Fund.

Ceny 1 kg kokainy /w kraju producenta/

Fig. 29. Yearly average wholesale prices of cocaine of unknown quality in producing areas of Peru, 2005-2010

Cena 1 kg kokainy
w Kolumbii (2010)
= 2.400 \$

Cena hurtowa
1 kg kokainy
w USA
= 33.300 \$

Cena detaliczna
1 kg kokainy
w USA
= 120.000 \$

Source: UNODC and Government of Peru, Coca Cultivation Survey reports 2005-2010.

Ceny 1 kg heroiny w systemie dystrybucji, Bułgaria 2003

5.500 \$

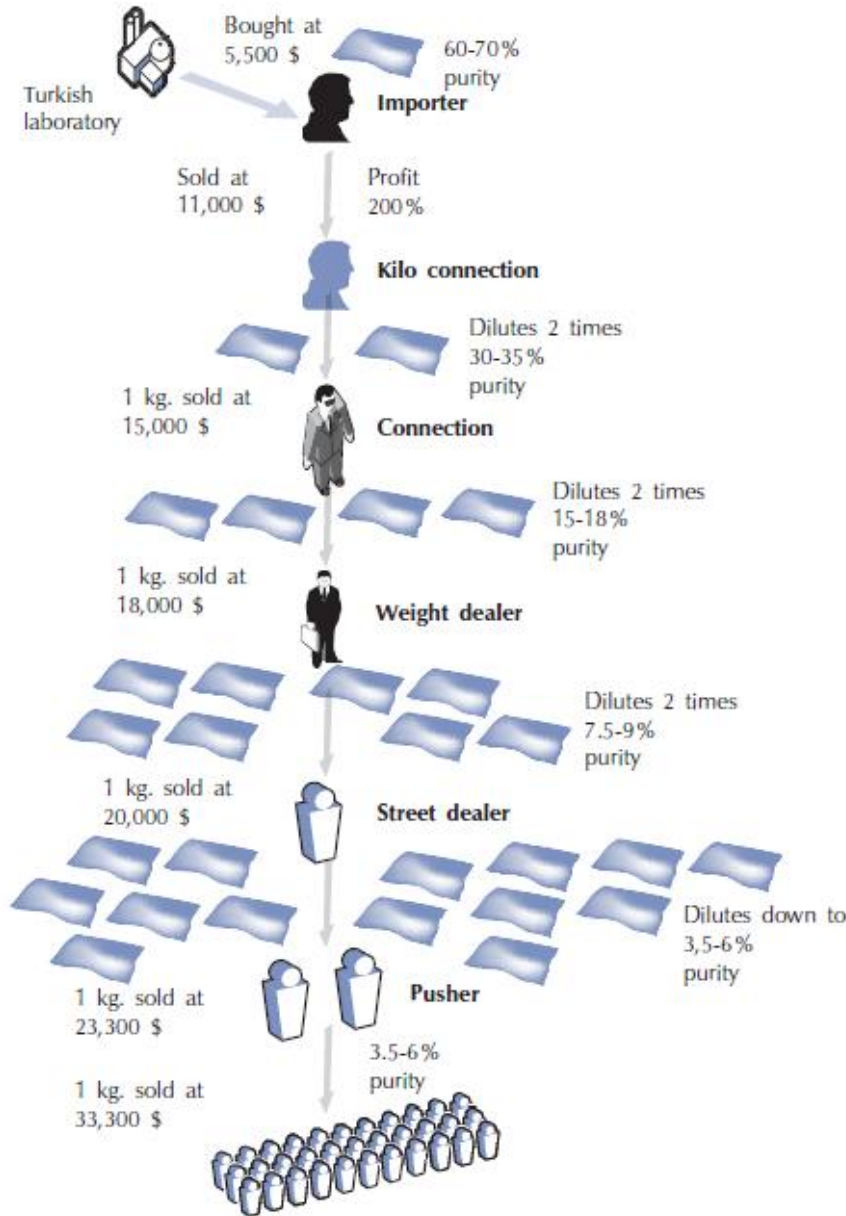
11.000 \$

15.000 \$

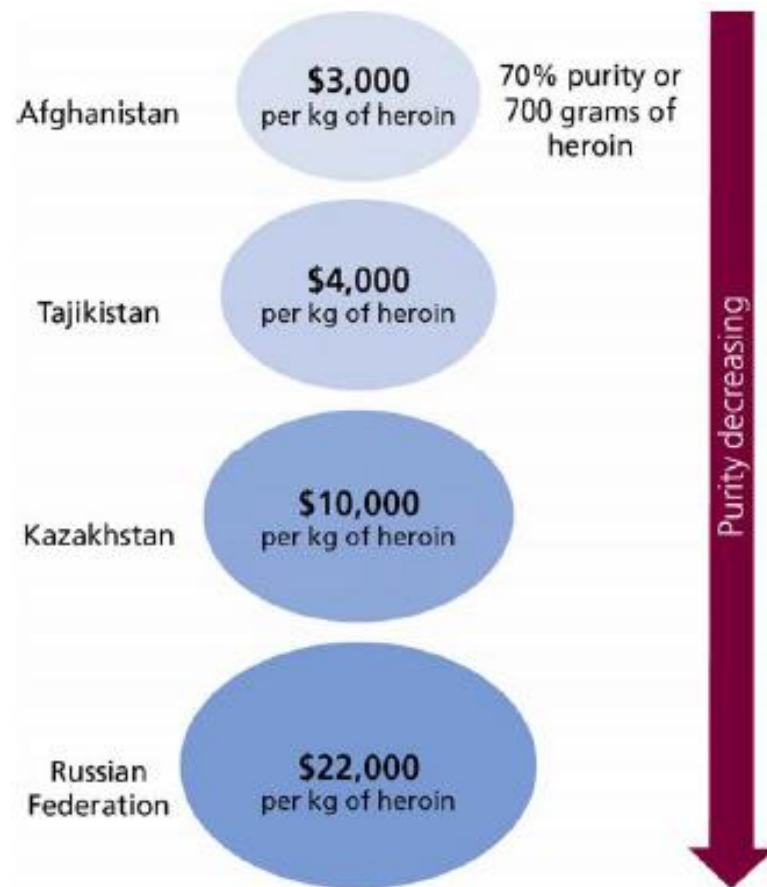
18.000 \$

20.000 \$

33.300 \$

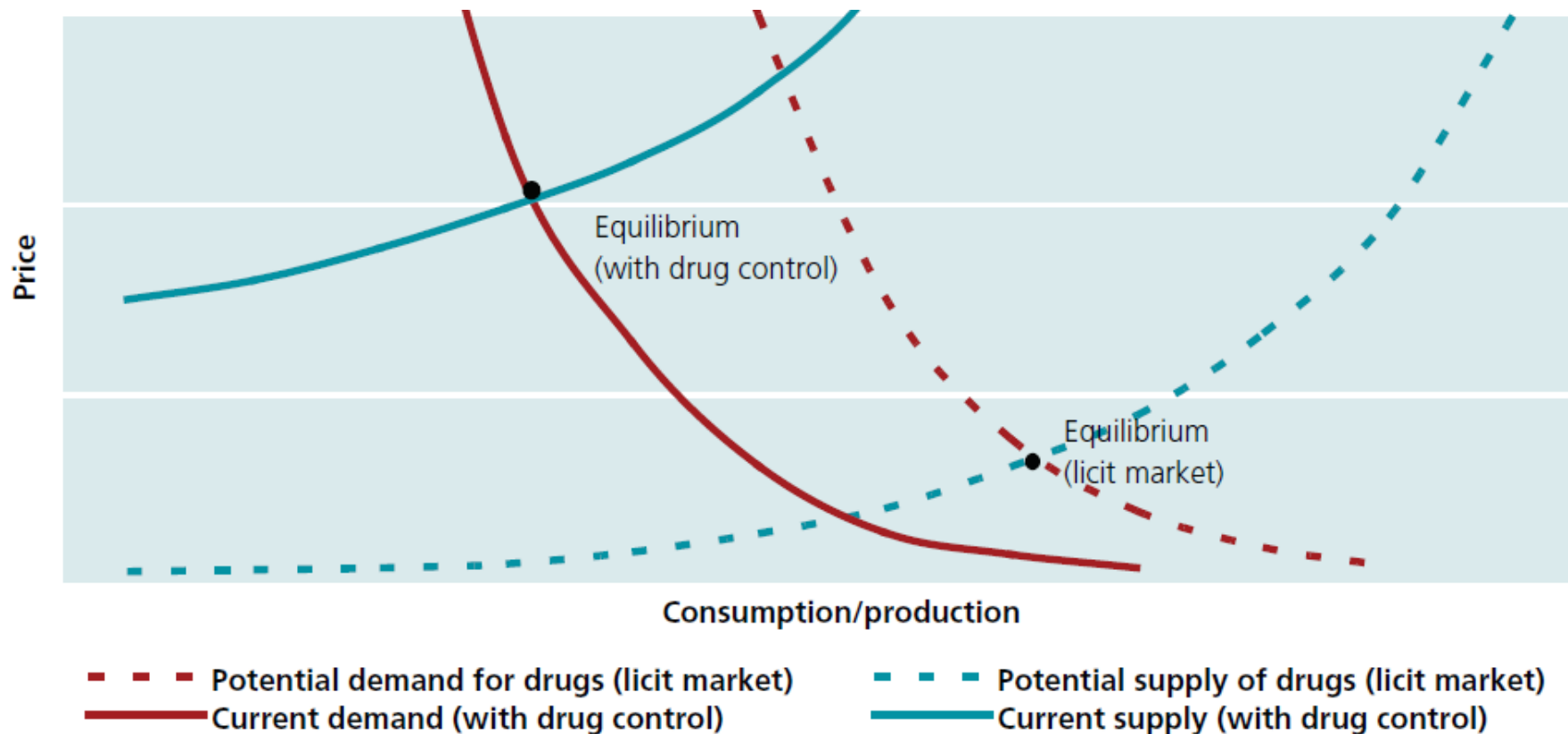

Cena heroiny – szlak północny z Afganistanu do Rosji (2010)

Źródło: UNODC.

Wpływ regulacji prawnych na rynek narkotyków

Elastyczność cenowa popytu na kokainę oraz *cannabises* szacowana jest na 0,5 [popyt spada o 0,5%, jeżeli cena rośnie o 1%].

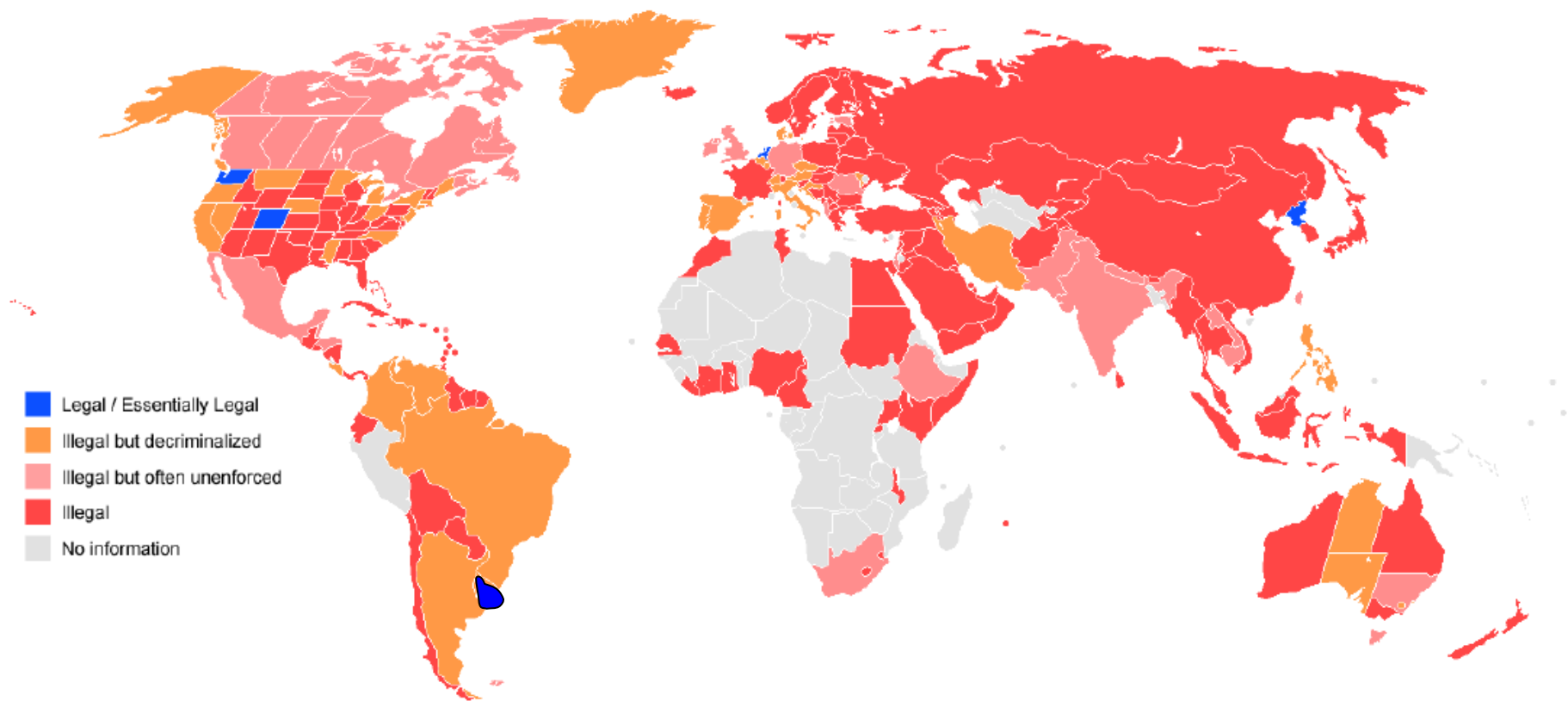
Międzynarodowe regulacje prawne dotyczące rynku narkotyków

Z inicjatywy ONZ w 1961 r. podpisano konwencję o środkach odurzających, w 1971 konwencję o środkach psychotropowych i w 1988 r. **konwencję o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i psychotropowymi** [konwencje te podpisało w sumie 180 państw].

Kryminalizacja posiadania narkotyków została wprowadzona przez konwencję z roku 1988 (Article 3.2):

„ ...each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the possession, purchase or cultivation of narcotic drugs or psychotropic substances for personal consumption”.

Regulacje prawne dotyczące posiadania narkotyków

Dekryminalizacja posiadania narkotyków a ich użycie

W badaniach Thies i Register (1993), Donnelly (1995, 1999), Pacula (1998), Featherston i Lenton (2007) oraz Dinardo i Lemieux (2001) **nie odnotowano znaczącego wpływu dekryminalizacji posiadania na używanie narkotyków.**

Hughes i Steven (2007, 2010) oraz Greenwald (2009) na podstawie badań empirycznych doszli do wniosku, że depenalizacja posiadania narkotyków w Portugalii **nie doprowadziła do znacznego wzrostu ich użycia.**

Nieznaczny wzrost użycia narkotyków po depenalizacji ich posiadania odnotowano w badaniach MacCoun and Reuter (2001), Williams (2004), Zhao i Harris (2004) oraz Damrongplisit (2010).

Saer i Chaloupka (1999) prowadzący badania w USA stwierdzili, że dekryminalizacja **prowadzi do wzrostu rocznych wskaźników użycia narkotyków o 7,6%.**

Zakazy a przemoc

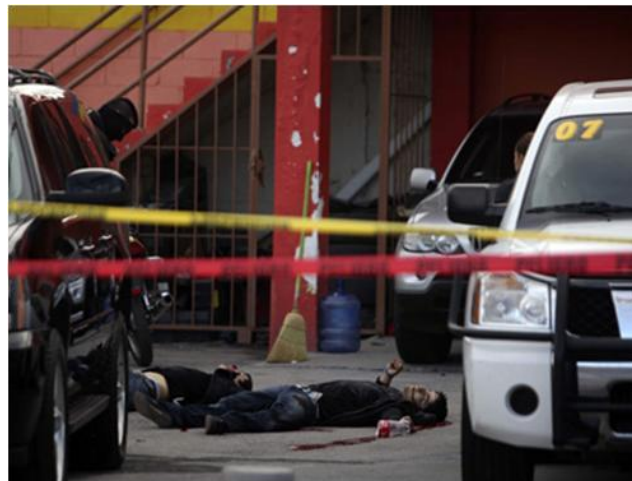
“ *Prohibition creates violence because it drives the drug market underground. This means buyers and sellers cannot resolve their disputes with lawsuits, arbitration or advertising, so they resort to violence instead.*

Violence was common in the alcohol industry when it was banned during Prohibition, but not before or after.

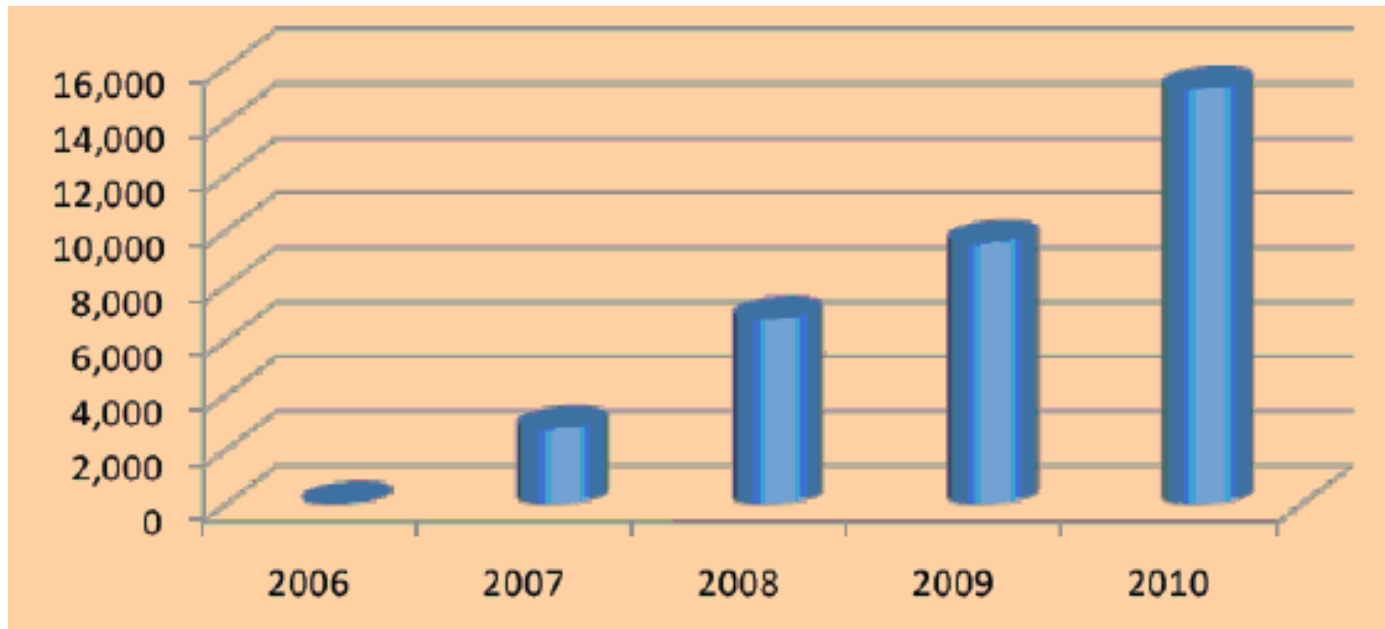
Violence is the norm in illicit gambling markets but not in legal ones. Violence is routine when prostitution is banned but not when it's permitted. Violence results from policies that create black markets, not from the characteristics of the good or activity in question.”

Jeffery Miron

Senior Lecturer, Harvard University Department of Economics

Wojny narkotykowe w Meksyku – liczba ofiar

Wg meksykańskiego rządu w okresie 2006-2010 **liczba morderstw związanych z narkotykami wyniosła 34000**.

60% zabójstw dotyczyło członków zorganizowanych grup przestępczych.

Większość ofiar to młodzi mężczyźni, ale zginęło też 4000 kobiet i 1000 dzieci.

Koszty walki z narkotykami w USA

Na walkę z narkotykami wydano w USA łącznie ok. **545 mld USD**.

Ekonomista z Harvardu Jeffrey Miron (2010) szacuje, że legalizacja marihuany zapewniłaby oszczędności wydatków publicznych na poziomie 13,7 mld USD rocznie.

Narkotyki a inne przestępstwa

Większość osób używających narkotyków nie popełnia przestępstw.

W USA od 22% do 40% więźniów oskarżonych o napady rabunkowe, włamania oraz kradzieże samochodów **było pod wpływem narkotyków w momencie popełnienia zabronionego czynu.**

[Bureau of Justice Statistics, 1997]

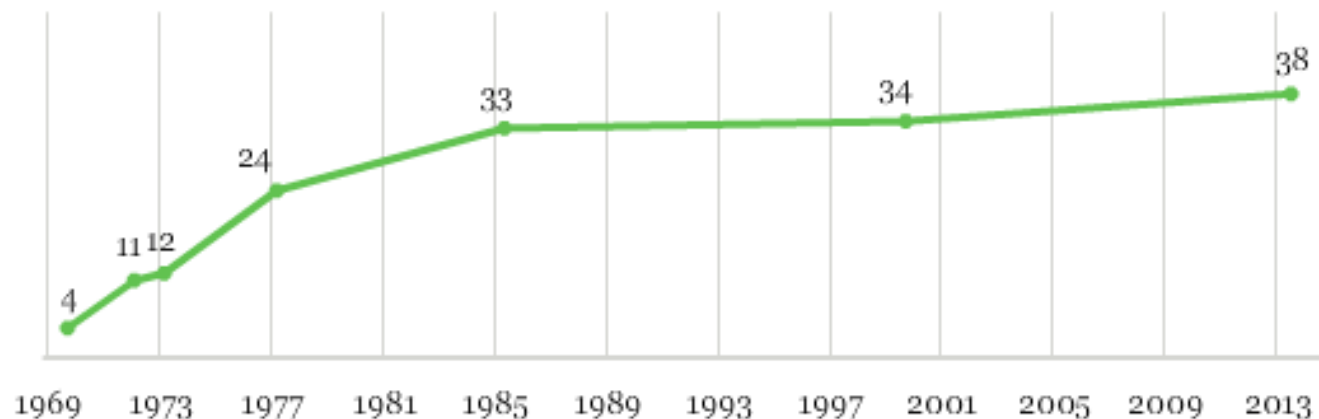
27% więźniów odbywających karę za napady rabunkowe i 32% odbywających karę za włamania zadeklarowało, że **przestępstwa popełniali, aby zdobyć środki na zakup narkotyków.**

[Bureau of Justice Statistics, 1991]

Używanie marihuany w USA

Keeping in mind that all of your answers in this survey are confidential, have you, yourself, ever happened to try marijuana?

■ % Yes

Based on 972 national adults in Form A

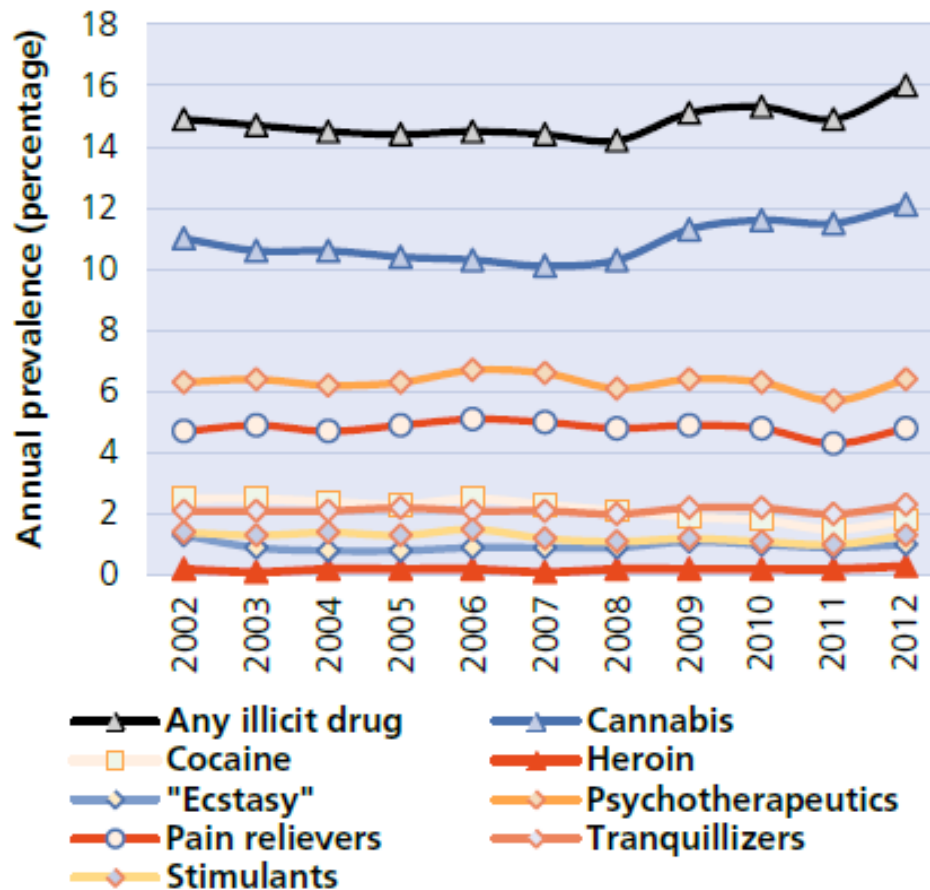
Question wording for 1969-1985 trends: Have you, yourself, ever happened to try marijuana?

GALLUP®

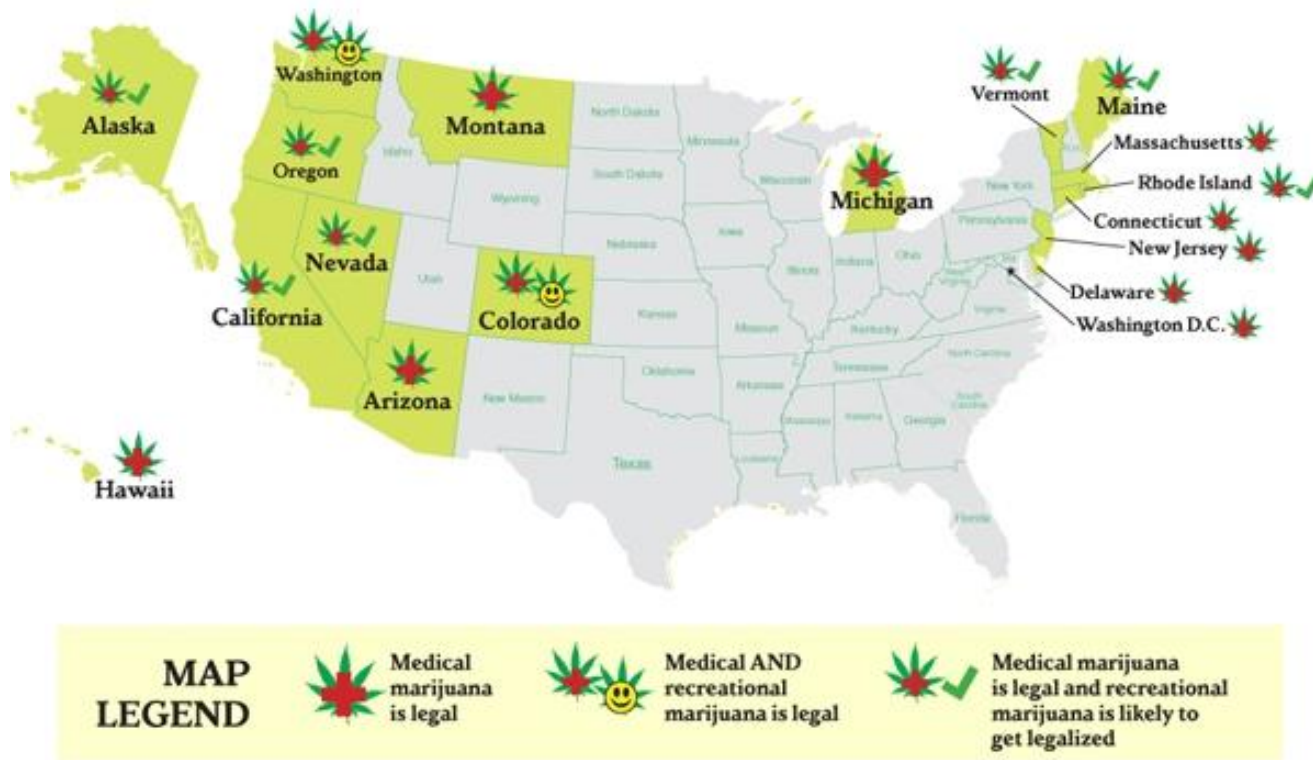
Używanie marihuany w USA wg National Survey of Drug Use and Health (2013) w grupie wiekowej 12 plus: w ciągu całego życia **43,7%**; w ostatnim roku **12,6%**.

Trendy w używaniu narkotyków – USA, 2002-2012

W 2012 r. od **16,0%** Amerykanów w wieku od 12 lat używało narkotyków - najwyższy wskaźnik w ostatniej dekadzie.

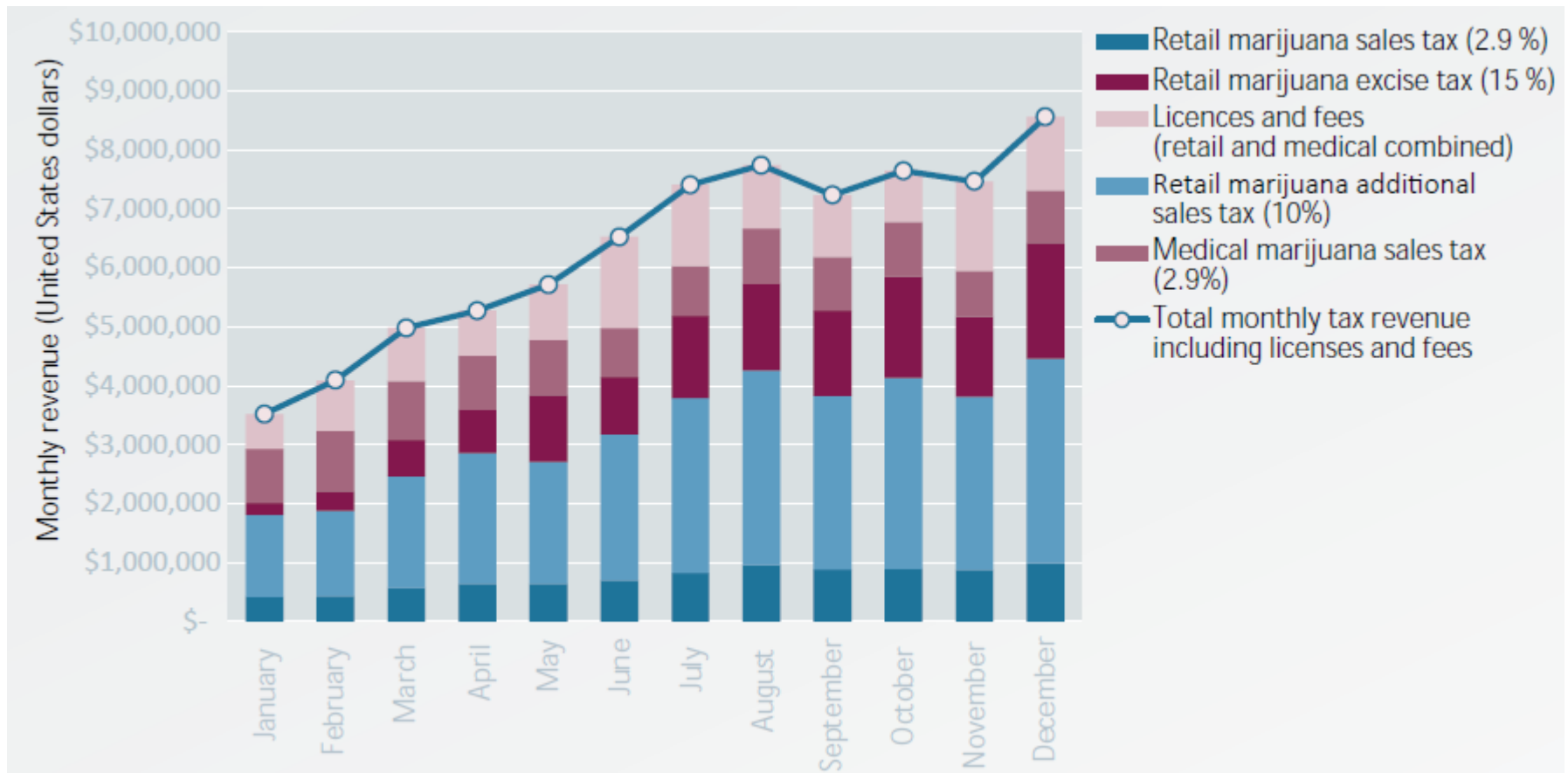
Stanowe regulacje prawne w USA dotyczące marihuany

W listopadzie 2012 w stanach Colorado i Washington zalegalizowano produkcję, sprzedaż i używanie marihuany (obowiązuje od grudnia 2013 r.). W stanie Washington wprowadzono 25% podatek akcyzowy we wszystkich fazach łańcucha dostaw. W stanie Colorado każda osoba w wieku powyżej 21 lat może uprawiać do 6 sadzonek marihuany. Przepisy stanowe są niezgodne z prawem federalnym.

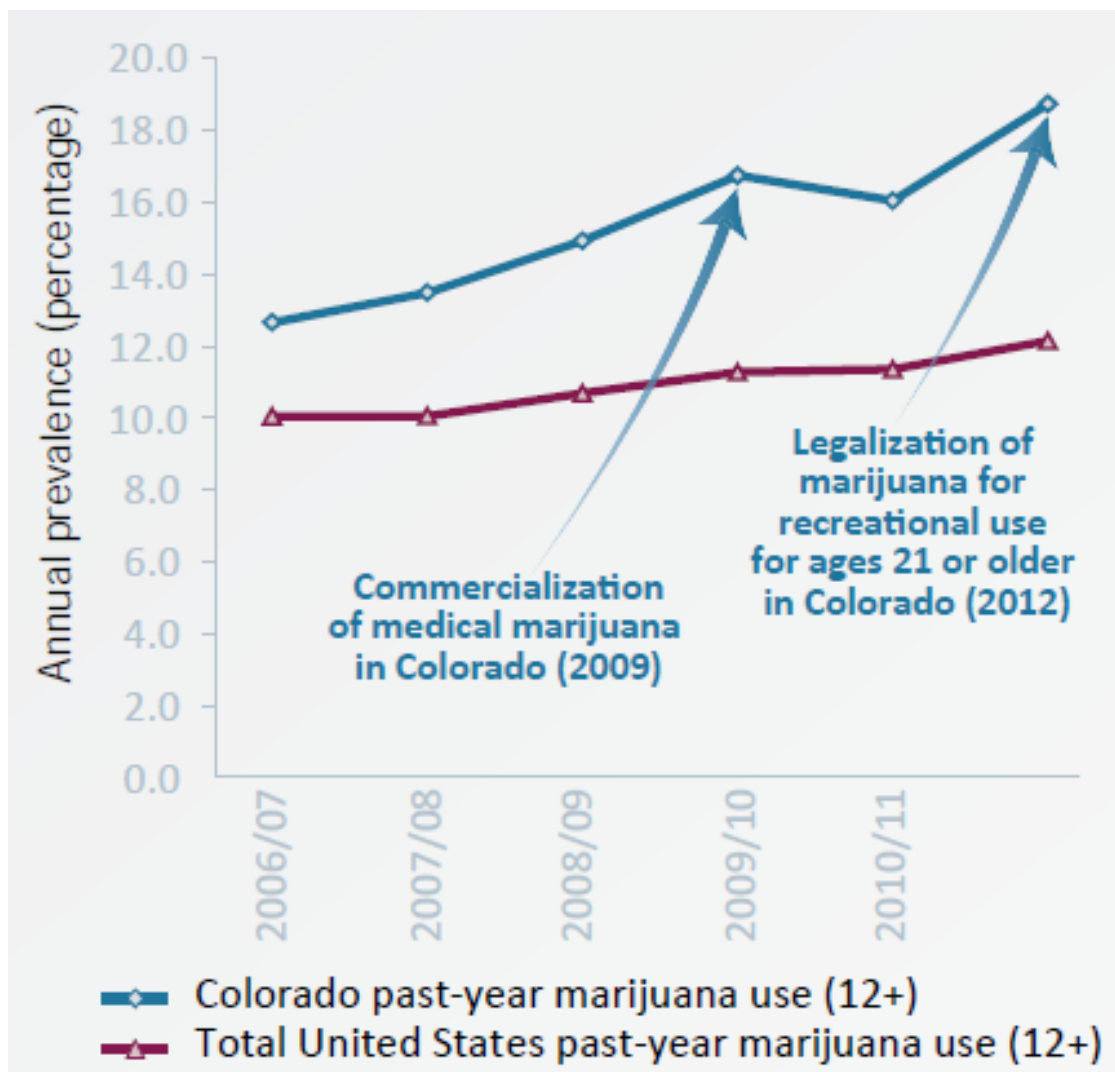
Wskaźniki używania marihuany wzrosły o 2,7 pp. w 2014 r.

Wpływy stanu Kolorado z tytułu podatków nakładanych na sprzedaż marihuany, 2014

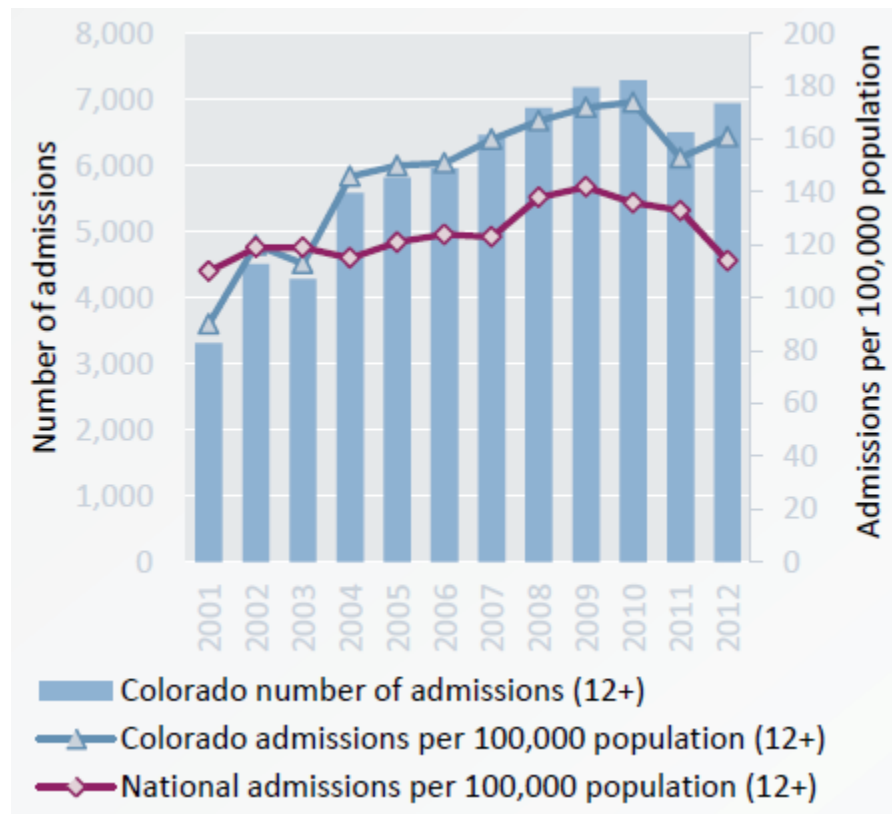
Wpływy stanu Kolorado z tytułu podatków nakładanych na sprzedaż marihuany w 2014 r. ok. **76 mln USD.**

Używanie marihuany w stanie Colorado (USA)

Źródło: UNODC, World Drug Report 2015.

Zgłoszenia pacjentów do jednostek opieki medycznej w związku z zażyciem marihuany

W stanie Kolorado liczba wypadków z ofiarami śmiertelnymi, w których sprawca był pod wpływem marihuany zwiększyła się z 37 w 2006 r. do 78 w 2012 r.

Polityka narkotykowa w Holandii

W latach 1970-tych wprowadzono politykę tolerancji wobec zażywania marihuany. Zakładano, że używanie miękkich narkotyków w kontrolowanych przez państwo miejscach (coffee shop), odciągnie młodych ludzi od twardych narkotyków (jak np. heroina).

Reguły AHOJ-G:

- no advertising (A)
- no hard drugs sale (H)
- no nuisance (O)
- no sale to juveniles (J)
- no sale in large quantities (5 grams per purchase) (G)

Przestępczość w Holandii (*crime rate*)

Registered crimes per 100.000 inhabitants

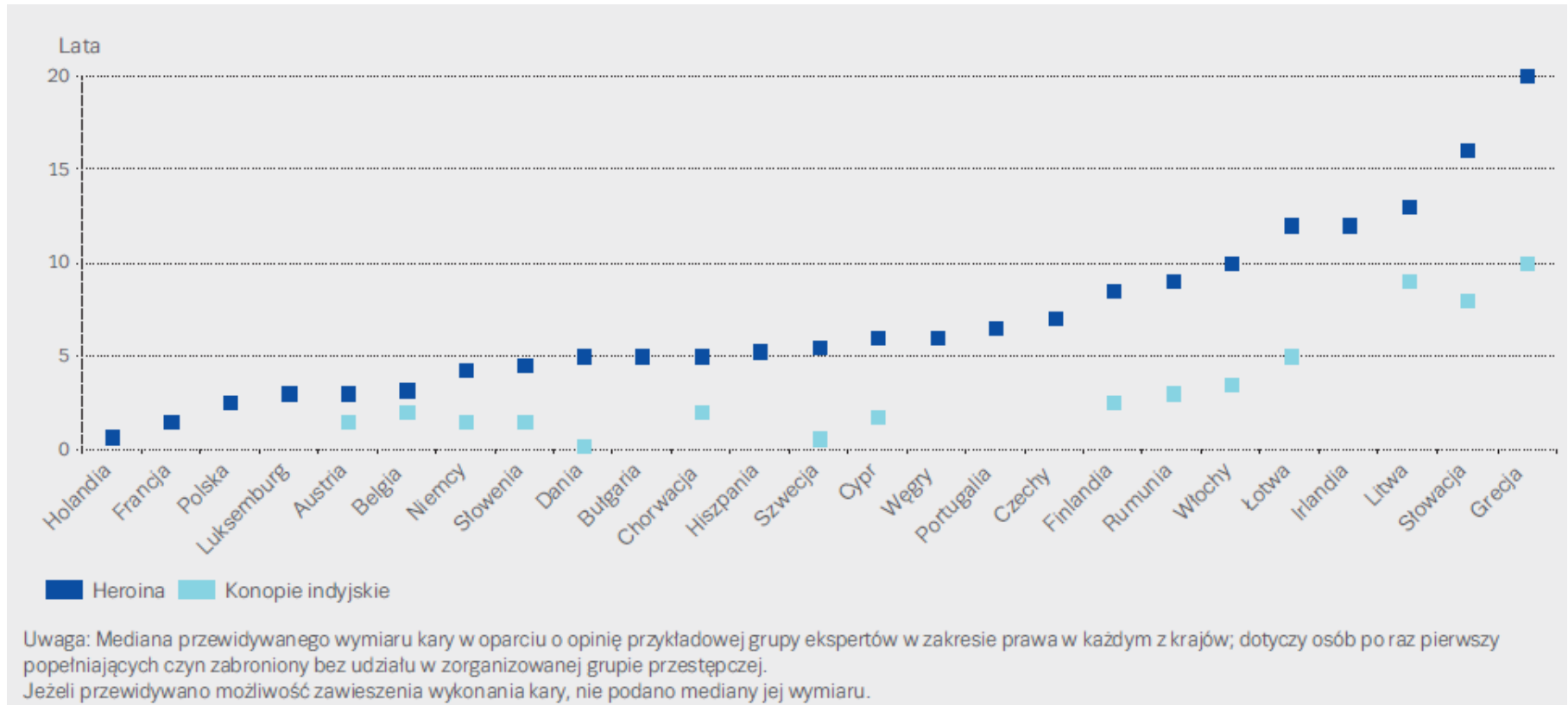
1970	2,673
1975	4,246
1980	6,229
1985	9,168
1990	9,357
1995	9,654
2000	10,050
2005	9,211
2006	9,115

W okresie 1970-2006 liczba przestępstw z użyciem przemocy zwiększyła się w Holandii 7 razy (z 15,800 do 109,000) [wskaźnik *crime rate* dla tego typu przestępstw wzrósł ze 120 do 829 na 100 tys. mieszkańców]. **Liczba przestępstw narkotykowych zwiększyła się z 442 w 1970 r. do 16360 w 2006 r.**

Używanie narkotyków w Holandii

Narkotyk	w ciągu całego życia (w %)				w ciągu ostatniego roku (w %)			
	<i>1997</i>	<i>2001</i>	<i>2005</i>	<i>2009</i>	<i>1997</i>	<i>2001</i>	<i>2005</i>	<i>2009</i>
Cannabis	19.1	19.5	22.6	25.7	5.5	5.5	5.4	7.0
Cocaine	2.6	2.1	3.4	5.2	0.7	0.7	0.6	1.2
Ecstasy	2.3	3.2	4.3	6.2	0.8	1.1	1.2	1.4
Amphetamine	2.2	2.0	2.1	3.1	0.4	0.4	0.3	0.4
LSD	1.5	1.2	1.4	1.5	-	0.0	0.1	0.1
Heroin	0.3	0.2	0.6	0.5	0.0	0.0	0.0	0.1

Przewidywany wymiar kary pozbawienia wolności za sprzedaż 1 kg heroiny lub konopi indyjskich

Źródło: EMCDDA, Europejski raport narkotykowy 2017.

Średnia cena narkotyków w Portugalii (w EUR)

Portugal	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Heroin (g)	38.50	31.33	49.72	50.27	43.78	46.80	46.54	41.01	42.17	37.57	33.25
Cocaine (g)	45.63	40.37	60.31	53.51	38.57	41.40	42.23	45.11	45.73	44.65	45.56
Hash (g)	1.78	1.09	4.13	4.06	2.45	2.49	2.31	2.13	2.18	3.45	3.28
Ecstasy (tablet)	11.70	6.70	5.98	6.86	5.90	5.27	4.50	3.56	3.18	3.20	2.80

Source: IDT (2009).

Używanie narkotyków w Portugalii w ciągu całego życia wśród osób w wieku 15-64

Drug	2001	2007	Change
Any illicit substance	7.6	12.0	+4.4
Hashish	7.6	11.7	+4.1
Cocaine	0.9	1.9	+1.0
Ecstasy	0.7	1.3	+0.6
Amphetamines	0.5	0.9	+0.4
Heroin	0.7	1.1	+0.4

Źródło: Balsa (2004; 2007).

W 2001 roku Portugalia zdekryminalizowała posiadanie wszystkich narkotyków na własny użytek. Produkcja i handel są wciąż karane.

Kary za przestępstwa narkotykowe - wytwarzanie

Ustawa z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 roku nr 179, poz. 1485 z późn. zm.):

Art. 53 ust. 1 (wytwarzanie) Kto, wbrew przepisom ustawy, wytwarza, przetwarza albo przerabia środki odurzające lub substancje psychotropowe albo przetwarza słomę makową, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 53 ust. 2 (wytwarzanie znacznych ilości) Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 54 (posiadanie, nabywanie przyrządów do produkcji) Kto wyrabia, posiada, przechowuje, zbywa lub nabywa przyrządy, jeżeli z okoliczności wynika, że służą one lub są przeznaczone do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania lub przerobu środków odurzających lub substancji psychotropowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (..)

Kary za przestępstwa narkotykowe – przemyt, wprowadzanie do obrotu

Art. 55 ust. 1 i 2 (przemyt) 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, dokonuje przywozu, wywozu, przewozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia lub wewnątrzwspólnotowej dostawy środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5. Ust. 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 55 ust. 3 (przemyt znacznych ilości) Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 56 ust. 1 i 2 (wprowadzanie do obrotu) 1. Kto, wbrew przepisom art. 33–35 i 37, wprowadza do obrotu środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makową albo uczestniczy w takim obrocie, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Ust. 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 56 ust. 3 (wprowadzanie do obrotu znacznych ilości) Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Kary za przestępstwa narkotykowe

Art. 58 ust. 1 i 2 (udzielanie) 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia albo umożliwia ich użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Ust. 2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu lub nakłania go do użycia takiego środka lub substancji albo udziela ich w znacznych ilościach innej osobie, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 59 ust. 1, 2 i 3 (handel) 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Ust. 2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Ust. 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 60 (niepowiadomienie o handlu) Kto, będąc właścicielem lub działającym w jego imieniu zarządcą albo kierownikiem zakładu gastronomicznego, lokalu rozrywkowego lub prowadząc inną działalność usługową, mając wiarygodną wiadomość o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 56, 58 lub 59 na terenie tego zakładu lub lokalu, nie powiadamia o tym niezwłocznie organów ścigania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Kary za przestępstwa narkotykowe

Art. 62 ust. 1 i 3 (posiadanie) 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Ust. 3. W wypadku mniejszej wagi sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 62 ust. 2 (posiadanie znacznych ilości) Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 62a. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lub 3, są środki odurzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznacznej, przeznaczone na własny użytek sprawcy, postępowanie można umorzyć również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości.

Wykrywalność przestępstw narkotykowych

Lata	Wykrywalność (w %)
2013	97,2
2012	97,7
2011	97,7
2010	97,7
2009	97,1
2008	96,3
2007	96,6
2006	96,5
2005	97,0
2004	96,5
2003	97,6
2002	97,6
2001	98,2
2000	98,5
1999	98,5

Źródło: KGP.

Środki odurzające i prekursory zabezpieczone w 2015 r. przez policję, SG, SC, ŻW i ABW

	Policja (w tym CBŚP)	SG	Służba Celna	ŻW	ABW
Marihuana	1792,2 kg	38 277,22 g	168 528,85 g	1496,44 g	10,49 g
Konopie indyjskie	102 713 szt.	626 szt.	4284 szt.	128 szt.	
Amfetamina	681 kg	13 995,95 g	3755 szt.	235,93 g	
BMK	6918,9 l				
Bufedron		4,92 g			
GHB			1000 ml		
Kokaina	212,3 kg	6311,1g	13 750,51 g		
Heroina	3,8 kg		150,77 g		
Haszysz	607,0 kg	235 867,56 g	507 553,58 g		
Olej haszyszowy		1675 ml	750 ml		
Ecstasy (MDMA, MDA, XTC)	121 349 szt. 4,1 kg	127 szt. 78 400 g	4661 szt. 3148,42 g	2,11 g	

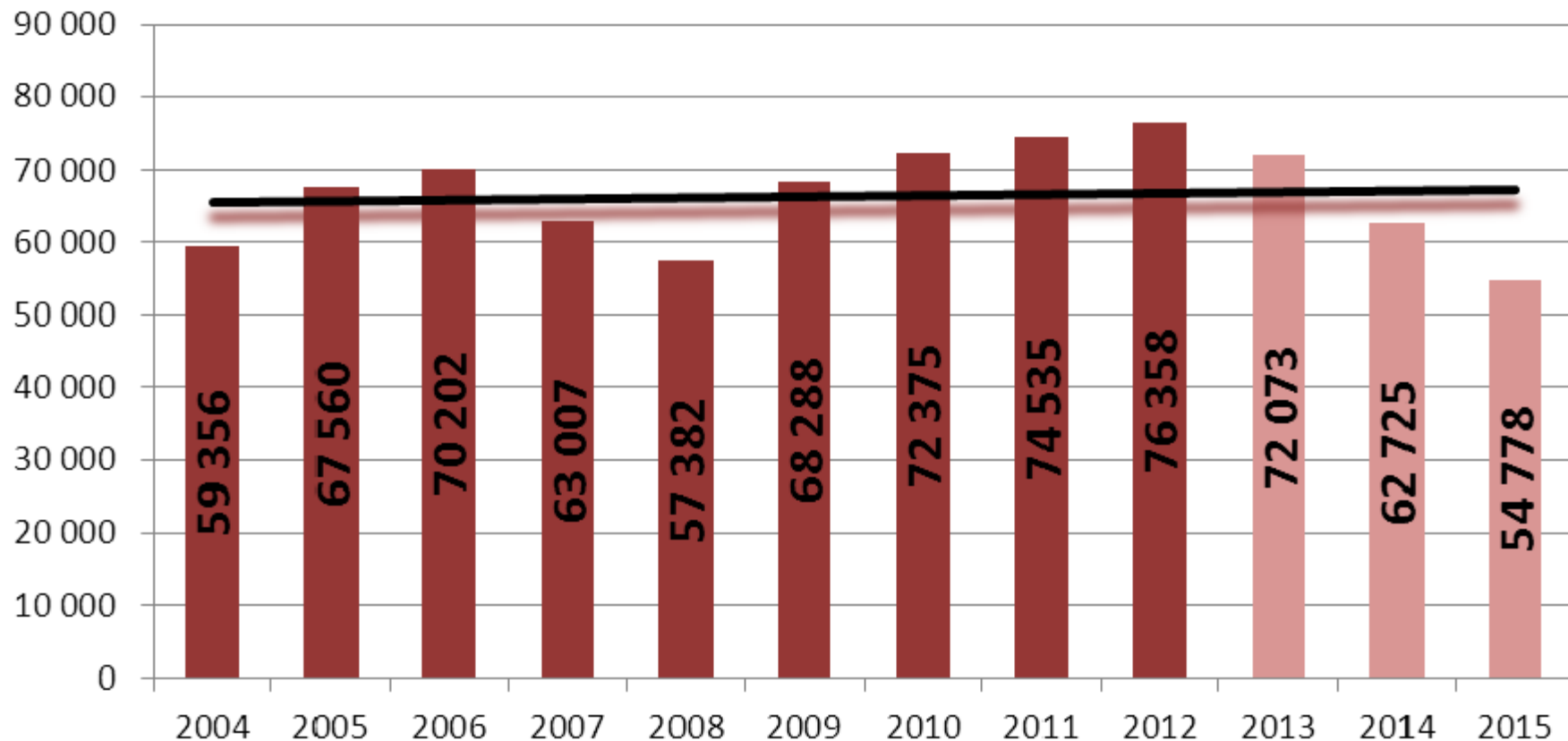
Zlikwidowane nielegalne plantacje i laboratoria

W 2015 roku **Policja** zlikwidowała 1625 upraw konopi indyjskich (w których zabezpieczono łącznie 102 713 krzewów konopi innych niż włókniste) oraz 18 laboratoriów produkcji narkotyków syntetycznych i prekursorów (w 2014 roku wykryto 1507 upraw konopi indyjskich oraz 14 laboratoriów produkcji narkotyków syntetycznych).

Straż Graniczna zlikwidowała 13 plantacji konopi innych niż włókniste oraz 1 laboratorium meta-amfetaminy (w roku 2014: 12 plantacji).

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2015 roku.*

Liczba stwierdzonych przestępstw narkotykowych

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2015 roku.*

Przestępstwa narkotykowe stwierdzone przez policję

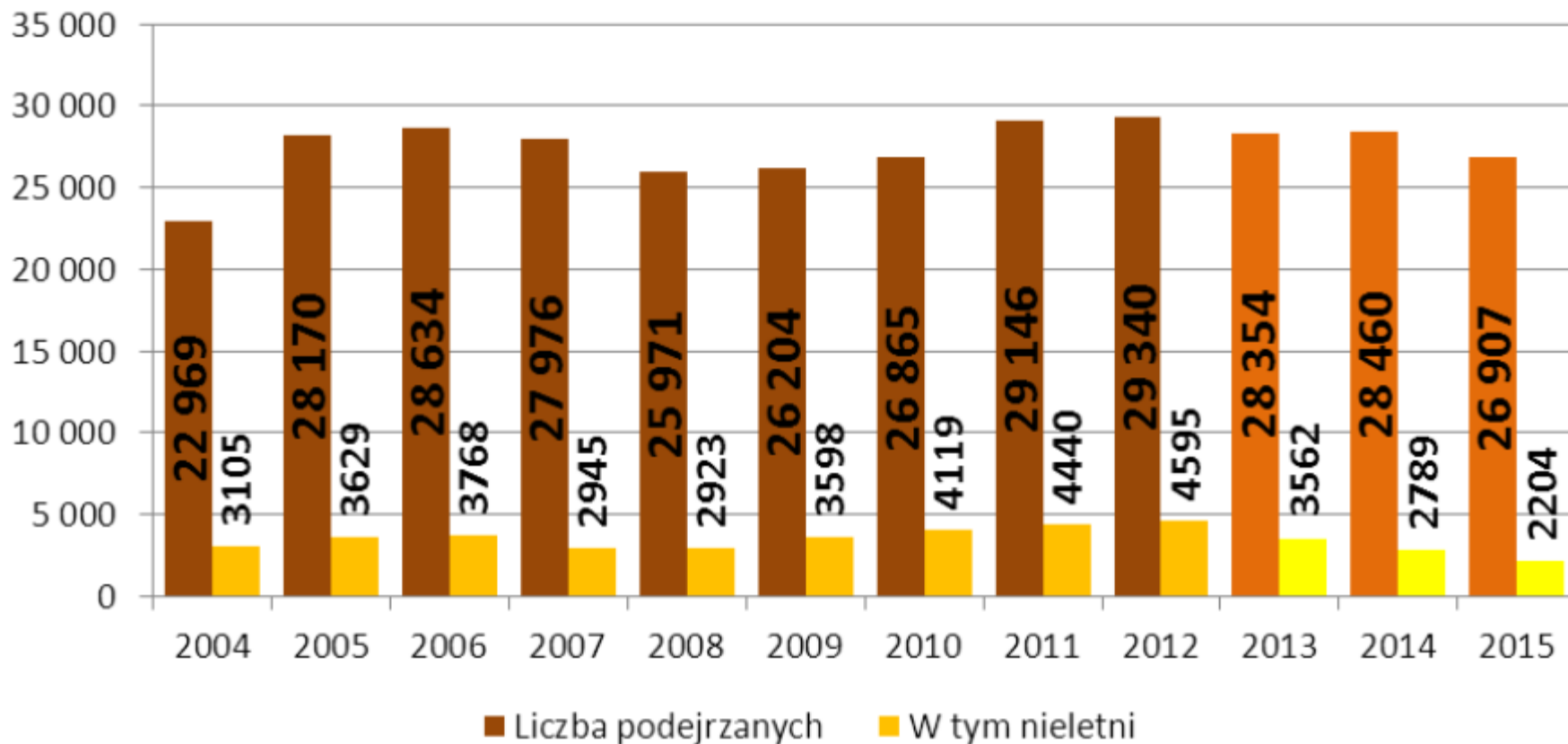
Przestępstwa stwierdzone	2010	2011	2012	2013 ^{6.5}	2014	Zmiana 2013/14
Art. 62 ust. 1 i 3 – posiadanie	33 599	33 233	35 878	37 328	33 820	▼9,4%
Art. 59 – handel	18 449	18 410	18 706	13 728	11 554	▼15,8%
Art. 58 – udzielanie	12 354	13 240	13 193	12 199	8693	▼28,7%
Art. 56 ust. 3 – wprow. do obrotu znacznych ilości	2673	2403	2572	1879	1939	▲3,2%
Art. 63 ust. 1 – uprawa	1122	1145	1772	1831	1780	▼2,8%
Art. 62 ust. 2 – posiadanie znacznych ilości	1465	1613	1543	1667	1568	▼5,9%
Art. 56 ust. 1 i 2 – wprowadzanie do obrotu	1124	1081	823	1467	1399	▼4,6%
Art. 55 ust. 1 i 2 – przemyt	551	497	581	663	632	▼4,7%
Art. 55 ust. 3 – przemyt znacznych ilości	252	255	262	211	265	▲25,6%
Art. 54 – posiadanie, nabywanie przyrządów	422	254	419	250	215	▼24%
Art. 53 ust. 2 – wytwarzanie znacznych ilości	82	104	111	103	163	▲58,3%
Art. 53 ust. 1 – wytwarzanie	120	77	140	166	121	▼27,1%
Art. 61 – prekursory	68	114	92	24	39	▲62,5%
Art. 63 ust. 2 – uprawa w znacznych ilościach	42	54	83	30	35	▲16,7%
Art. 60 – niepowiadomienie o handlu	20	20	6	0	1	-
Art. 68 – reklama środków odurzających	16	17	36	5	1	▼80%

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2014 roku.*

W 2015 roku wśród prawie 54,8 tys. stwierdzonych przez Policję przestępstw narkotykowych:

- 60,2% wszystkich przypadków dotyczyło posiadania narkotyków z art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (w roku 2014: 56,6%),
- 17,9% – handlu narkotykami z art. 59 (w roku 2014: 18,4%),
- natomiast 12,1% – udzielania narkotyków z art. 58 (w roku 2014: 13,9%).

Liczba podejrzanych o przestępstwa narkotykowe

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2015 roku*.

Wśród ustalonych przez Policję w roku 2015 z prawie 27 tysięcy sprawców przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

- 80,4% stanowili podejrzani o posiadanie środków odurzających z art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (w roku 2014: 77,3%),
- 5,4% o handel z art. 59 (6,6%),
- 4% o uprawę z art. 63 (4%),
- 3,7% o udzielanie innej osobie środków odurzających z art. 58 (5,3%).

Kary za przestępstwa narkotykowe w Polsce

Ministerstwo Sprawiedliwości

W 2015 roku w sądach okręgowych za przestępstwa narkotykowe osądzono łącznie 1960 osób, z czego 1898 skazano (w tej liczbie było 176 osób sądzonych z art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – za posiadanie narkotyków, z czego 169 zostało skazanych).

Karę pozbawienia wolności orzeczono w przypadku 1838 osób (w tym w zawieszeniu: 924 przypadki). Uniewinniono 34 osoby. Przed wyrokiem 234 osoby były tymczasowo aresztowane.

W roku 2015 w sądach rejonowych za przestępstwa narkotykowe osądzono łącznie 19 347 osób, z czego 16 587 skazano (w tej liczbie było 12 959 sądzonych z art. 62 – za posiadanie narkotyków, z czego 10 823 zostały skazane). Karę pozbawienia wolności orzeczono w przypadku 9651 osób (w tym w zawieszeniu 8085 przypadków). Uniewinniono 155 osób. Przed wyrokiem 295 osób było tymczasowo aresztowanych.

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2015 roku*.

Kary więzienia za przestępstwa narkotykowe w Polsce i USA

Polska

Służba Więzienna*

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku w zakładach karnych wykonywano 2639 orzeczeń za przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, z czego 2142 prawomocne, 33 nieprawomocne i 464 tymczasowe aresztowania.

USA

Drug arrests by age, 1970-2007

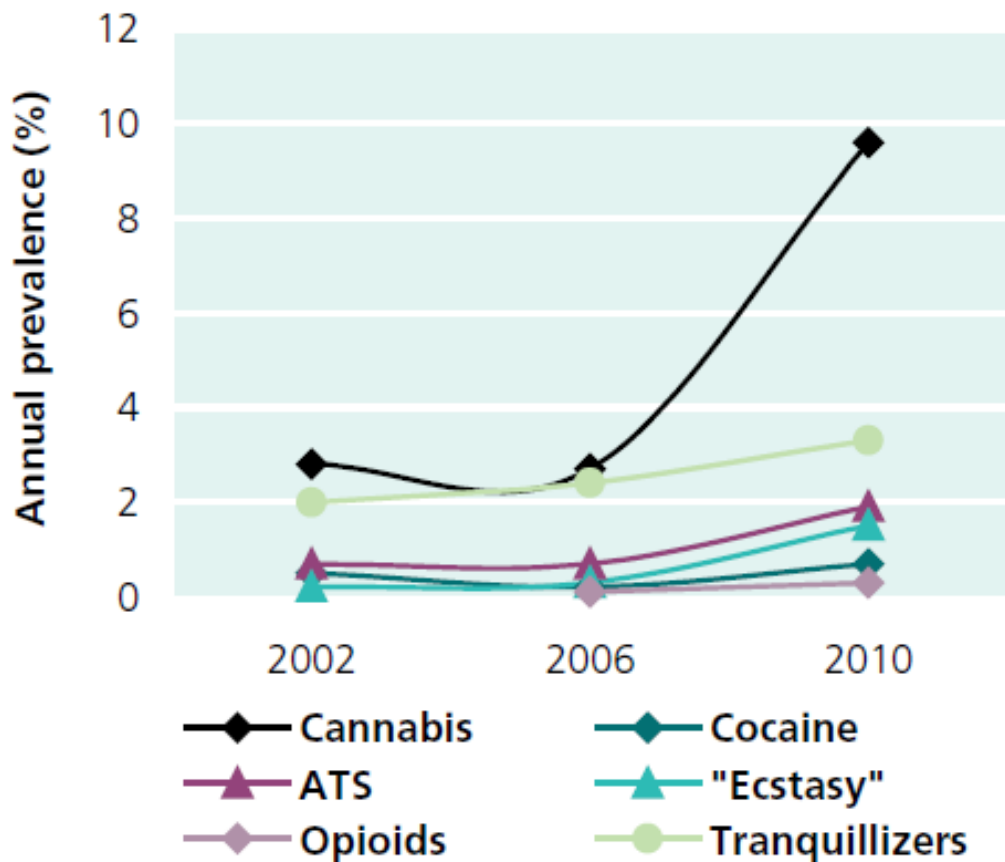
Countries with most prisoners

2008*, m

Source: International Centre for Prison Studies *Or latest available

Używanie narkotyków w Polsce

Przynajmniej jednokrotne użycie (osoby w wieku 15-64):

- Konopie indyjskie 12,2%
- Amfetamina 2,9%
- Ecstasy 1,1%
- Kokaina 0,9%

Źródło: EMCDDA 2014

Source: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Statistical Bulletin 2012 (available from www.emcdda.europa.eu/stats12); United Nations Office on Drugs and Crime, information provided by Poland in the annual report questionnaire.

Ekonomiści o dekryminalizacji i legalizacji narkotyków

Stosowana dekryminalizacja oznacza liberalizację po stronie popytu i zgodnie z teorią ekonomii powinna doprowadzić do wzrostu konsumpcji narkotyków (bo maleją koszty).

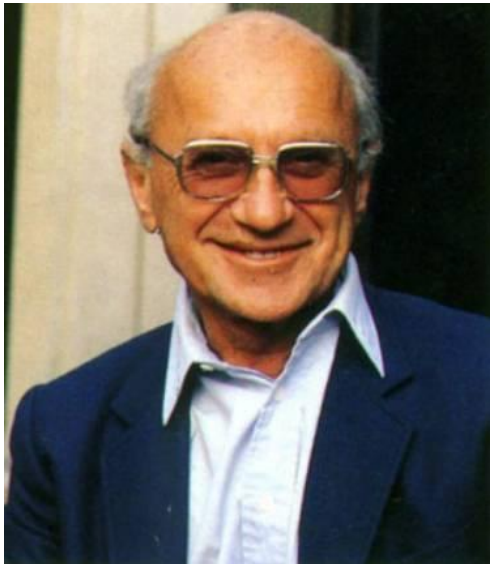
Dekryminalizacja po stronie popytu nie rozwiązuje jednego z kluczowych problemów związanych z rynkiem narkotyków – **przemocy**.

Ograniczenie przemocy, poprawę jakości sprzedawanych narkotyków oraz wzrost wpływów budżetowych można osiągnąć tylko dzięki **legalizacji** narkotyków [ale uzyska się w ten sposób także **wzrost ich konsumpcji**].

Milton Friedman o walce z narkotykami

Jeżeli spojrzymy na walkę z narkotykami z czysto ekonomicznego punktu widzenia, to **rolą państwa jest ochrona karteli narkotykowych.**

If you look at the drug war from a purely economic point of view, the role of the government is to protect the drug cartel.

Laureat Nagrody Nobla
w dziedzinie ekonomii (1976)

Milton Friedman o walce z narkotykami (2)

Jestem za legalizacją narkotyków i prostytucji. Powinny być one traktowane tak, jak obecnie odnosimy się do alkoholu. Ludzie powinni mieć możliwość swobodnego nabywania narkotyków, lecz poczucie odpowiedzialności winno ich powstrzymywać przed czynieniem szkód innym.

Wiem, że **narkotyki są okropne i wyrządzają ogromne szkody, jednak zakaz ich posiadania wyrządza jeszcze większe**. Jest to bowiem główne źródło przestępstw w Stanach Zjednoczonych.

Nie ma również jakiegokolwiek uzasadnienia, by Stany Zjednoczone przy pomocy swych sił zbrojnych atakowały obiekty w Kolumbii lub Peru. **Gdybyśmy egzekwowali nasze prawo zakazujące użycia narkotyków, nie byłoby na nie zapotrzebowania**. Ale ponieważ nie jesteśmy zdolni egzekwować u siebie praw tu ustanowionych, próbujemy winić innych, stosować wobec nich siłę i zabijać ludzi. **Nasza polityka w dziedzinie narkotyków jest nie tylko nieefektywna, ale również niemoralna.**

Sprzedaż narkotyków w USA i 21 krajach europejskich

		1988	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Retail drug sales in constant currency units								
United States	In constant 2010 \$ (billions)	195	146	95	108	119	109	..
21 European Union countries*	In constant 2010 euros (billions)	13.1	15.3	19.2	19.2	18.0

Źródło: UNODC, World Drug Report 2017.

Dochody ze sprzedaży narkotyków – wybrane dane

Światowy rynek narkotyków (2004): 500 - 800 mld USD

Światowy rynek cannabises (2005): 141 mld USD

Światowy rynek kokainy (2009): 75-100 mld USD

Światowy rynek heroiny (2009): 55 mld USD

Udział rynku narkotyków w PKB krajów rozwiniętych: 0,7%

Udział sprzedaży opiatów w PKB Afganistanu: 16%